DE
ANTONINO LIBERALI

DISSERTATIO INAUGURALIS

QUAM

AD SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES AB AMPLISSIMO

PHILOSOPHORUM ORDINE

ACADEMIAE WILHELMAE ARGENTINENSIS

RITE IMPETRANDOS

SCRIPSIT

FRIDERICUS BLUM

DURLACENSIS

FRISINGAE MDCCCLXXXXII.

DE
ANTONINO LIBERALI

DISSERTATIO INAUGURALIS

QUAM

AD SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES AB AMPLISSIMO
PHILOSOPHORUM ORDINE

ACADEMIAE WILHELMAE ARGENTINENSIS

RITE IMPETRANDOS

SCRIPSIT

FRIDERICUS BLUM
DURLACENSIS

FRISINGAE MDCCCLXXXXII.

Von der Facultät genehmigt am 21. Februar 1891.

Conspectus Argumenti.

I.

De Antonini Liberalis
elocutione et genere scribendi.

Dicendi genus, quo usus est Antoninus Liberalis, compluribus e causis non indignum videtur, quod diligentius examinetur. Primum enim ad rem criticam recte instituendam, quanti sit aestimanda, praesertim in recentioris aetatis scriptore, accurata sermonis adumbratio nemo nescit; quae quantopere etiam necessaria sit, docere potest coniecturarum turba, qua obruit nuper Liberalem H. Martinius (Philolog. N. S. I 1889. 760 sq.).

Deinde ostendere nobis forte possunt (et ostendunt ni fallor) ipsius sermonis proprietates, qua aetate conscriptus sit, id quod divinando magis quam ratiocinando adhuc statuimus, metamorphoseon libellus. Accedit quod elocutio per se ipsa ut labentis Graecitatis (nam haec statim adgnoscitur) specimen non neglegenda est ei, qui in posteriorum scriptorum Graecorum usum inquisiverit.

Nonnulla eorum, quae in sequentibus tractabuntur, sat docte ac diligenter iam congessit E. Oderus (De Antonino Liberali, Bonn 1886, p. 30—41); quae si nos denuo protulimus, cum aliis e causis fecimus, quae suo quaeque loco facile perspicientur, tum eo praecipue consilio, ne quid plenae sermonis Antoniniani descriptioni deesset.

Disputationis autem nostrae hic erit ordo: primo capite ea enumerabuntur et si fieri potest similibus exemplis cum ex aliorum, tum ex mythographorum usu petitis illustrabuntur, quaecunque ab Atticorum sermonis consuetudine absunt. Altero qualis sit Antonini verborum delectus disceptabitur. Tertio de compositione verborum agetur. Quarto denique quae de conformandis enuntiatis et de universa compositionis arte Antoniniana dicenda sunt, proferentur.

Sed antequam ad ipsam rem accedamus, praemonere liceat traditum esse Antonini libellum praeclaro codice Palatino 398

eoque quatenus ad Parthenium Antoninumque attinet optime exarato, membranaceo saec. X, quem post alios nuper descripsit H. Stevensonius Romanus, Cod. Manuscript. Pal. Graec. 1885 p. 254 sq. cfr. etiam Hercheri de Antonino commentatio Hermae vol. XII 1877 p. 306 inserta. Ipse contuli codicem cum Antonini editione Westermanniana (*Μυθογράφοι*, 1843 p. 200—238) Heidelbergae aestate a. 1889. — His praemonitis ab ipsa materia initium faciamus.

Caput primum.

Congeruntur ea, quae ab incorrupta Atticorum dictione abhorrent.

a) De flexione nominis verbique.

In proferendis nominibus propriis non raro formas adhibuit Antoninus ab Atticorum usu alienas. En omnia exempla (locos citabo secundum paginas et versus editionis Westermanni):

Εἰδοθέην 228, 15.

Θυρίη 213, 27; *Θυρίης* 212, 17.

Μεγανείρης 208, 29.

Πολυδώρης 229, 29.

Τιμάνδρην 205, 27; 206, 5. 10. 22; *Τιμάνδρης* 206, 1.

Τιτῆνας 233, 7 (forma est epica; num etiam Herodotea sit, dubitat W. Dindorf, Herodot. Didot. 1862, VII).

Φυτίη 218, 7 (ubi noli confidere Valckenarii coniectura *Φυσιμήδη*, ipsi olim G. Hermanno probata. cfr. Koch, Ant. Lib. 1832, LI).

Ceterum hasce formas ab Attico sermone alienas adhibere solebant, quippequas in fontibus invenissent, compilatores recentioris aetatis. Permultas adhibuit Apollodorus; Parthenius dixit: 153, 9 West. *Εἰλεβίην*, 154, 17 *Τροίης*, 169, 4 *Φιλοβίη*, 156, 25 *Νικάνδρην*; Polyaenus excerptor scripsit: 7, 12 Melber *Κορασιβίη*, 10, 9 *Πανδαίην*.

Poeticae porro formae leguntur in codice hae:

χέρες 226, 26. O. Schneider restituit *χεῖρες*.

πόρτιας 223, 9 forma Homerica, ab Herodoto quoque usurpata.

Θήβησιν 231, 17 (ubi tamen lectio non plane certa).

ἀγροτέρης 205, 8.

κυκνείη (sc. *λίμνη*) 214, 1.

δένδρη 229, 25. Euripid. apud Diodor. 1, 7, 7 = Nauck, Frgm. Tr. Gr. 1889² p. 511; Eustath. Il. p. 396, 22 ed. Basil.

Aliae formae, quae a bonorum Atticorum consuetudine alienae aut propriae sunt poetarum recentiorumque pedestris sermonis scriptorum, aut solum apud posteriores leguntur scriptores:

χρύσεος 233, 7. 10. frequentissime apud Homerum Herodotumque; raro apud Atticos pedestris sermonis (Xenophon adhibuisse videtur talia: *χάλκεος*, *τειχέων*, *ὀρέων* alia); apud *Ἕλληνας* persaepe.

χάλκεος 205, 9.

κυάνεος 220, 19.

λαόν 204, 20; 228, 32. Attici *λεώς*; apud recentiores poetica forma frequenter.

ὀνείρων 217, 22. Attici malebant *ὀνειράτων*.

γονεῖς 230, 12. Genuina tamen Attica forma, quae commendatur a Thoma Magistro 115 R. et in Lexico Sequ. Bekker, An. gr. I 87: *γονέας*. Sic 235, 15. at 234, 6 *τοὺς Δωριεῖς*; contra 236, 4 recte: *ἁλιέας*.

Μίνωα 236, 6; 236, 30. Attici *Μίνω*, quod legitur 228, 7.

Φερσεφόνη 225, 2. poet. forma, in titulis Atticis inde a IV saeculo obvia. Meisterhans² 79, adn. 748. Moeris hoc docet 22, 17 Bekker: *Φερέφαττα Ἀττικοί*, *Φερσεφόνη Ἕλληνες* (sic Coislinianus; Kochius *Περσεφόνη* legit). cfr. etiam Schmid, Atticism. I, XIII.

τὰ ἡμίσεια 202, 30. cfr. Scut. Herc. 348 *ἵπποι . . . . . ὀξεῖα χρέμισαν*; Arat. 1068 *θήλεια δὲ μῆλα*; C. J. A. II 817 B, 22 *κανᾶ . . . πλατεῖα*, Meisterhans² 118; Graeci tamen grammatici non norunt nisi *ἡμίσεα* vel *ἡμίση*. Phrynich. in Bekkeri Anecdt. 1, 41; Herodian. apud Lobeck. Phryn. 452; Thom. Mag. 172, 4 R.

τάχιον 211, 1. Atticorum antiquiores Tragici, Thucydides: *θᾶσσον*; ceteri: *θᾶττον*. — *θᾶσσον* etiam apud Antoninum 211, 2.

οἴκτιστος 215, 17 poeticum et apud recentiores; Attici *οἰκτρότατος*. Krueger 23, 6. 1.

δυσί 224, 23. deest apud Herodotum et apud Atticos; invenitur apud Hippocratem et inde ab Aristotele. cfr. Schmid, Atticism. I, 84.

οὐθένα 212, 23 (sic codex, Westermannus *οὐδένα* scribit); formae *οὐθείς*, *οὐθὲν* in titulis Atticis inde ab anno 378 inveniuntur, inde a III saeculo valde videntur esse amatae. Atticistae genuinam formam *οὐδείς* commendant. cfr. Meisterhans[2] 216, 217; G. Curtius, Lpzg. Stud. VI, 1883, 189; G. Meyer, Gr. Gr.[2] § 212.

Adnotetur hic etiam 226, 5 *Κλυταιμήστρα* traditum esse. Antiquior videtur haec forma fuisse et, ut Nauckius aliique censent, verior. cfr. G. Meyer Gr. Gr.[2] § 265. 218, 1 legitur *Ὑπερμήστραν*.

Accedant e verbi flexione quae sunt paulo notabiliora:

Primo loco hic quoque exstant formae poetis debitae:

διδοῖ 203, 18; 207, 14; 210, 19; 224, 4; 226, 11; 236, 34; 237, 8. Invenitur etiam sine ullo discrimine *δίδωσι*. 207, 5; 211,7; 220, 13; (211, 11: *παραδίδωσι*). Homerus *διδοῖ* raro usurpat; multo frequentius apud Herodotum; et sic etiam apud Liberalem.

οὔρεσκεν 237, 1: forma iterativa epica; ipsum verbum eodem sensu, sed non eadem, ut videtur, forma apud Euphorionem fr. 108 M.

ἱλάσσασθαι 224, 22; e Nicandro desumptum putat O. Schneider; corrigit Oder, quippe cum 205, 8 legatur: *ἱλάσασθαι*.

ἴδε 218, 4. 20; *ἴδον* 219, 8. 14. 21; *περιΐδεν* 215, 16, quae formae defensae olim a Bastio (Epist. crit. 1809, p. 140) explosae sunt ab Odero.

ἀρύσαντο 219, 7; augmentum restituit idem Oderus.

Secuntur alia, quae commemoratione sunt digna:

φάμενος participium 202, 30, apud Atticos rarissimum. Krueger 38, 4. 1.

ἐσήμανε 208, 26 contra usum Atticorum. Krueger 33, 2; sicut etiam imperfecta.

ἀπεδείκνυεν 205, 10 et

ἀπεκτίννυον 213, 7 (ceterum codex: *ἀπεκτείννυον*).

ηὔξατο 210, 10; 213, 18; 217, 17; 219, 29; 232, 7; interdum etiam apud Atticos. Lobeck, Phryn. 140.

ἐγίνωσκον 222, 7; 231, 29; *ἐγίνετο* 217, 2; *γίνεσθαι* 219, 2; *γίνεται* 224, 13; *γίνονται* 224, 30. Vetusta Atticorum forma *γιγνώσκειν* sicut *γίγνομαι*. Formae *γινώσκειν* et *γίνομαι* ex Jonica receptae sunt dialecto post Alexandri

M. aetatem. In monumentis imperatoriae aetatis constanter apparent. cfr. van Herwerden Testim. e lapid. coll. 46; Viereck. Serm. Graec. 53; Schmid Atticism. II 29.

ἠφίει 226. 27 rarius apud Atticos. Krueger 38, 1, 4. Inscriptiones atticae non norunt nisi *ἀφίει*. Meisterhans[2] 137.

ἠδυνήθησαν 215, 2. sic etiam apud recentiores Atticos. Krueger 28, 7. 1. contra *ἐδυνήθη* 208, 2; *ἐδύνατο* 225, 26; 228, 21 — *ἐβούλετο* 207, 2.

Hic etiam addatur

ἐπιλεξάμενος 206. 9: *Αἰγυπτιὸς δ᾽οὐδὲν ἐπιλεξάμενος, ὧν εἰς αὐτὸν ἐμηχανᾶτο Νεόφρων, μίγνυται τῇ μητρί*: sensu reputandi adhibitum vel perpendendi (pro *ἐπιλογισάμενος*). Herodoteus est usus. cfr. 1, 86: *πρός τε τούτοισι δείσαντα τὴν τίσιν* (Cyrum) *καὶ ἐπιλεξάμενον ὡς οὐδὲν εἴη τῶν ἐν ἀνθρώποισι ἀσφαλέως ἔχον, κελεύειν σβεννύναι τὴν ταχίστην τὸ καιόμενον πῦρ.*

διατεθεῖσα χαλεπῶς 202. 7; posteriorum est locutio. cfr. Schol. Il. T 119 *Ἥρα ζηλοτύπως διατεθεῖσα*. Attici malebant *διακειμένη*.

Restat ut adnotemus in verbis, quae Attici litteris *ττ*, ceteri *σσ* exhibebant, codicem modo alteram praebere formam, modo alteram. Oderus ubique *σσ* restituere vult; quod sane volgaris erat Graecorum illius aetatis consuetudo. Contra perfecti qui sibi videbantur Attici esse non scribebant nisi *ττ* (quam absurditatem quantopere irrideat in Vocalium Judicio Lucianus nemini non notum.) — Ipse Antoninus inter utramque fluctuavit formam; modo *ἠττίκιζε*, modo volgari usus est forma. Quod cur addubitemus eo minus est, quia ipse Herodes Atticus, sophistarum facile princeps, in titulis utramque adhibuit scripturam, cuius rei testimonia collegit. Schmid, Atticism. II, 84. — In Romanorum decretis graeco sermone scriptis quae Viereckius congessit, semper legitur *σσ*, nisi quod semel Augustus ad Cnidios scribit (Viereck IX 19. 10): *ἀντιφραττόμενοι*.

Exempla autem, quae apud Antoninum leguntur, haec sunt:

γλῶσσαν 235, 16 — *ἧσσων* 208, 12 — *θάλασσα* 209, 23; 227, 9; 215, 29 — *θᾶσσον* 221, 2 — *Θεσσαλίας* 205, 25 — *θῆσσα* 224, 25 — *κισσός* 210, 13 — *λύσσα* 220, 6 — *μέλισσα* 214, 8. 11. 13. 15; 218, 25; 219. 4 — *Μολοσσῶν* 215, 9 —

διαφυλάσσειν 230, 24 — *ἐκορύσσετο* 208, 6 — *πρασσόμενον* 232, 2 — *προςέτασσον* 220, 3; 221, 21 — *φυλάσσειν* 207, 11.
ἐλάττων 206, 19 — *Θετταλοῖς* 222, 22 — *μέλιττα* 219, 3 — *ἀπαλλάττω* 232, 24 — *ἐπιτάττω* 213, 5; 213, 15 — *φυλάττω* 223, 7; 228, 3. 9; 233, 7. 10. 12.

b) **De syntaxi Antoniniana adnotationes.**

1. *De nomine.*

Dualem numerum proprium Attici sermonis ideoque Atticistarum (cfr. Moeris 244 Koch *νῷ δυϊκῶς Ἀττικῶς, ἡμεῖς Ἑλληνικῶς*) non habet Antoninus. Sicut Herodotus (Abicht, H. 1884, I 33) modo *δύο* usurpat, modo *ἀμφότεροι*. cfr. 207, 7 *πιέσας ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ἐποίησεν ὄρνιθα αἰετόν*; 230, 25 *Δρυόπην ἀφανισθεῖσαν ὑπὸ νυμφῶν δύο παρθένοι τοῖς ἐπιχωρίοις ἐδήλωσαν*; 215, 23.

In titulis abest dualis inde ab morte Alexandri Magni: resurgit imperatorum aetate florentibus Atticistarum studiis (Meisterhans[2] 161—63.) Inter scriptores mythographos semel adhibuit dualem bibliothecae auctor: *ἀμφοῖν*, 3, 14. 1 (2, 7. 7 ubi *τὸν Λίχαν τοῖν ποδοῖν ἀράμενος* olim legebatur, ex libris correctum est: *τῶν ποδῶν*). Apud Parthenium ter dualis invenitur: 160. 18 W. *τὼ χεῖρε ἀμφιβαλοῦσα*; 179, 3 *ἔχων τὼ χεῖρε*, 171, 17 *μάλιστα φίλω ἤστην*.

Pluralis poetarum more adhibitus invenitur 204, 7 *πλήξαντα* (scl. Herculem) *τῇ κορύνῃ τὰς πλάκας τοῦ ὄρους*. — *οἶκοι* 216, 14 et 235, 23 de una domo; poetarum hic usus, imprimis tragicorum. — Similia apud Apollodorum leguntur haec: 1, 4. 3 *παρὰ τοῖς αἰγιαλοῖς* (idem 2, 6. 3 *τοῖς αἰγιαλοῖς προςφερόμενον*); 3, 1. 3 *ηὔξατο ταῦρον ἀναφανῆναι ἐκ τῶν βυθῶν*.

Poetarum e sermone desumptum videtur apud Antoninum etiam 236, 21 *εἰς θήρας ἰέναι*, ubi cave scribas *ἐπὶ θήρας* vel *εἰς θήραν*. cfr. Apoll. 3, 14. 4 *Ἄδωνις πληγεὶς ἐν θήραις ὑπὸ συὸς ἀπέθανεν*; porro [Eratosth.] Catast. 1 *Ἄρκτος ἡ μεγάλη. ταύτην Ἡσίοδός φησι Λυκάονος θυγατέρα ἐν Ἀρκαδίᾳ οἰκεῖν, ἑλέσθαι δὲ μετὰ Ἀρτέμιδος τὴν περὶ τὰς θήρας ἀγωγὴν ἐν τοῖς ὄρεσι ποιεῖσθαι* = Schol. Arat. v. 27; porro Catast. 33 *ἕτεροι δέ φασιν αὐτὸν εἶναι κύνα Ὠρίωνος καὶ περὶ τὰς θήρας γινομένῳ συνέπεσθαι*. Dubius esse potest Apoll. 3, 13. 3 *ἄγει αὐτὸν ἐπὶ*

θήρας εἰς τὸ Πήλιον, ubi eodem iure scribere potes: *ἐπὶ θήρας*. Similiter contra Appianus 203, 20 Mend. *τοιούτους ὁ Μασσανάσσης ἐς δισμυρίους συναγαγὼν ἐξῆγεν ἐπὶ θήρας ἢ λεηλασίας ἑτέρων ἐθνῶν* (cfr. Kratt, De Appiani elocut. p. 4).

Notandum denique 221, 21 et 212, 14 *κατ' ἀνάγκας*; Attici *κατ'* vel *πρὸς ἀνάγκην* vel *ἐξ ἀνάγκης* dixerunt. Nec tamen offendere debet pluralis. cfr. Apoll. 2, 7. 7 *νομίσασα ταῖς ἀληθείαις φίλτρον εἶναι τὸ ῥυὲν αἷμα Νέσσου* (Robert, De Apoll. bibliothec. p. 43.)

De casuum usu. *Χάριν* genetivum sequitur 222, 1 *τούτων οὖν χάριν λέγουσιν ὀφθῆναι νύμφας*; praecedit 233, 21 *ἐμέμψατο τὴν γυναῖκα τὴν ἑαυτοῦ χάριν ἔργων Ἀφροδίτης*. id quod in Attico sermone perrarum est, at saepius invenitur apud recentiores. cfr. Catast. 249, 3 W. *χάριν τούτου*. ibidem v. 5 *χάριν δὲ ἐκείνης*; Apoll. β, 1. 3 *χάριν τοῦ πιστευθῆναι* (cuius locutionis loco Attici enuntiatum ab *ὡς*, *ὅπως* vel *ἵνα* incipiens ponebant. vide Jerusalem, Wiener Stud. I, 51).

Genetivus separationis, qui dicitur: *χήρα ἀνδρός* 205, 28, poetarum est et recentiorum. 234, 28 *πρόβατα νομέων ἔρημα*.

Λοιδορεῖν cum dativo iunxit 222, 18 *νύμφαι μετέβαλον κατ' ὀργὴν τὸν Κέραμβον ὅτι αὐταῖς ἐλοιδόρησε* — ad similitudinem medii *λοιδορεῖσθαι*. H. Stephanus ex altero Maccabaeorum (2, 12, 14) affert: *οἱ δ' ἔνδον . . . . . ἀναγωγότερον ἐχρῶντο τοῖς περὶ τὸν Ἰούδαν λοιδοροῦντες καὶ προσέτι βλασφημοῦντες καὶ λαλοῦντες ἃ μὴ θέμις*.

Ἐκλαθέσθαι cum accusativo coniunctum invenitur 201, 33 *ἐκλαθόμενος τὸν ὅρκον, ὃν ὤμοσεν*. Sic solebant homines docti alterius p. Chr. saeculi. cfr. Arrian. Anab. 1, 26. 4 *τὴν Ἑλλάδα γλῶσσαν ἐξελάθοντο*; Lucian. Bis accusat. 8 *σὺ γὰρ ἔοικας ἐκλελῆσθαι πάλιν τὴν ὁδόν*. Apoll. 3, 4. 2 *τὴν μαντείαν ἐπελάθετο*. (cum genetivo adhibitum 223, 11 *αἱ δὲ ἐξελάθοντο τῶν βοῶν*. Ceterum *ἐκλαθέσθαι* usque ad Polybium poeticum est magis; Attici *ἐπιλαθέσθαι*).

Loci significationes. Status ponitur, ubi motum exspectamus 227, 11 *φύλακα τὸν Ἥφαιστον ἐπὶ τῶν ἄκρων ἐφίστησιν*; 201, 25 *μῆλον ἔρριψεν ἐν τῷ ἱερῷ*. Similia multa exstant apud recentiores; Apollod. 1, 4. 3 *μεθύσας δὲ Οἰνοπίων αὐτὸν κοιμώμενον ἐτύφλωσε καὶ παρὰ τοῖς αἰγιαλοῖς ἔρριψεν*. Ceterum luculentum, quantopere nutaverint in loci significatio-

nibus recentiores, exemplum apud eundem Apollodorum legitur 3, 15. 8 *ἐν τῷ Λαβυρίνθῳ καθειργμένος ἐν ᾧ τὸν εἰςελθόντα ἀδύνατον ἦν ἐξιέναι.*

Motus pro statu: 235, 27 *τοὺς πόδας ἐρρίζωσεν ἐπὶ τὴν γῆν*; 232, 5 *ὁ μὲν κατέκρυψε πῦρ εἰς τὸν οἶκον*; similiter 230, 19; (aliter 223, 22 *ἔκρυψεν ἐν τῷ πρηῶνι*): porro 218, 16 *τὸν ἐγκέφαλον τοῦ ἀρνὸς ἐδαίσατο πρὶν ἐπὶ τὸν βωμὸν καταθῦσαι.* cfr. Dion. Hal. 1, 40, 6 *ὁ βωμὸς, ἐφ᾽ οὗ τὰς δεκάτας ἀπέθυσεν Ἡρακλῆς, καλεῖται . . . .*

G r a d a t i o. Et comparativi, qui inveniuntur, et superlativi e grammaticae legibus recte formati sunt. Augetur comparativi vis voculis *ἱκανῶς, πολύ, ἔτι*; superlativi vocula *ἐκτόπως.*

A r t i c u l u s e t P r o n o m i n a. Articulus ad vim accedit pronominis demonstrativi. 203, 18 *ὅτι τὴν χάριν αὐτῷ Ἄρτεμις διδοῖ*; 220, 13 *Ἀπόλλων δὲ Λητοῖ δίδωσι τὴν χάριν.* — Notandum 212, 13 *τὸν παῖδα τὸν Ἴτυν θρηνεῖ*; 208, 10 *τὸν θεράποντα τὸν ὀπηδὸν τοῦ Ἄνθου*, ubi quae antecedit, notio est latior. Sic solet liberior esse articuli usus apud posteriores: at similiter iam Alexandrinae aetatis poetae: *τὸν Φοῖβον τὸν Ἀπόλλωνα*; Arrianus dicit: *τὸν ποταμὸν τὸν Νεῖλον*; *ὁ ποταμὸς ὁ Ἴνδος*; *τὸ ὄρος τὸν Καύκασον*, similia (locos colligit Boehnerus, A. Sem. Erlg. IV, 29. 30).

Abest articulus 209, 10 *παρήνεγκεν εἰς ἐμφανὲς*, ubi *εἰς τὸ ἐμφανὲς* Attici; iterum 235, 22 *προήνεγκαν εἰς ἐμφανές.*

Semel altero in membro legitur *οἱ δὲ*, cui in priore nihil respondet: 208, 21 *σπήλαιον ἐν ᾧ θηρίον ᾤκει μέγα καὶ ὑπερφυὲς καὶ αὐτὸ Λαμίαν, οἱ δὲ Σύβαριν ὠνόμαζον.* Hoc exquisitae locutionis exemplum deletum a Martinio (l. l. 760) suppleri iubente: *καὶ αὐτὸ* <*οἱ μὲν*> *Λαμίαν, οἱ δὲ Σύβαριν ὠνόμαζον.* — Similia enim inveniuntur cum apud poetas vetustiores (Pindarum, Tragicos), tum apud Herodotum. Qua de re monuerunt quaedam Kuehnerus II 807 et Schneidewinus ad Soph. Oed. Reg. 603; tu conferas Xenophan. F. 1 et Herodot. 6, 105: *τὸν Πᾶνα Ἀθηναίοισι κελεῦσαι ἀπαγγεῖλαι, δι᾽ ὅτι ἑωυτοῦ οὐδεμίαν ἐπιμελείην ποιεῦνται ἐόντος εὐνόου Ἀθηναίοισι καὶ πολλαχῇ γενομένου ἤδη σφι χρησίμου, τὰ δ᾽ ἔτι καὶ ἐσομένου.*

Adiungatur hic mira collocatio 224, 22 *καὶ αὐτοῖς εἶπεν ὁ θεὸς ἱλάσσασθαι δύο τοὺς ἐριουνίους θεούς.* O. Schneider edidit: *τοὺς δύο ἐριουνίους θεούς.* Traditam scripturam defendit

Oder; quae tamen exempla profert, (ab Herchero ad Plutarchi de fluv. lib. 23, 1 composita) aliter sunt comparata, velut Plut. de fluv. 23, 1 *χρησμὸν ἔλαβεν αὐτὸν ἔσεσθαι τῆς νίκης ἐγκρατῆ, ἐὰν θεοῖς ἀποτροπαίοις θύσῃ δύο τὰς εὐγενεστάτας παρθένους*: porro ex libello de Vita et Poesi Homeri 145 *ὁ Πυθαγόρας τοὺς ἀριθμοὺς μεγίστην δύναμιν ἔχειν ἡγούμενος, καὶ πάντα εἰς ἀριθμοὺς ἀναφέρων, τῶν τε ἄστρων τὰς περιόδους καὶ τῶν ζῴων τὰς γενέσεις, δύο τὰς ἀνωτάτω ἀρχὰς ἐλάμβανε, τὴν μὲν ὡρισμένην, μονάδα, τὴν δὲ ἀόριστον, δυάδα καλῶν.**)

Contra Atticorum usum dixit 212, 32 *ὁ λέων ὑπὸ λιμοῦ τροφῇ ταύτῃ χρησάμενος*: 237, 25 *ἐκ χρόνῳ τούτῳ* [p. 227, 16 autem *αὕτη παρθένος ἦν συμπαίκτρια* coniungenda *παρθένος συμπαίκτρια*]; ceteroquin adest articulus. Oderus utroque loco articulum inserendum putavit. At eadem ratione etiam in titulis recentioribus modo adest modo abest. Ex titulis Gr. S. P. Q. R. exempla colligit Viereck S. Gr. 61. Ex titulo Antiochi Commagenensis regis (fl. circa a. 50 a. Chr.), quem publici iuris fecit Puchsteinius (M. B. Ak. 1883 p. 49 sq.) addo haec: III a 30 *νόμον δὲ τοῦτον φωνὴ μὲν ἐξήγγειλεν ἐμή, νοῦς δὲ θεῶν ἐκύρωσεν*; III b 1 *ἱερεὺς ὅστις ὑπ' ἐμοῦ καθέσταται θεῶν ἡρώων τε τούτων*; ibid. 5 *ὅστις . . . . τάξιν λάβῃ ταύτην*; IV b 16 *μήτε βλάψαι μηδένα τρόπον κώμας ἐκείνας*; I b 21 *τόνδε χῶρον*, at II b 6 *τόνδε τὸν τόπον*. (de *ὅδε* Schmid. Atticism. II, 47).

τοιοῦτος ad ea quae secuntur spectat 212, 29 *μηχανῇ τοιαύτῃ*; 205, 2 quod contra usum Atticorum, proprium tamen Herodoti et recentiorum. Exempla ex Herodoto (qui eodem modo etiam *τόνδε* de rebus adhibet, quae antecesserunt) collegit H. Stein ad Herodot. 1, 137. 2; cfr. etiam Grundmann, Quid in elocutione Arriani debeatur Herodoto p. 54.

αὐτός: pronominis casus obliqui saepissime abundant. Hoc

---

*) Equidem nihil muto; multa enim, ut ex disputatione nostra elucebit, apud Liberalem leguntur, quae aliter constituta esse haud dubie velles. Qua de re quid sentiam paucis ut indicem, eum nos tractare puto scriptorem, qui Romanus natione (nomen enim scriptoris latinum est) graeco sermone tanquam patrio atque avito adeo non usus sit, ut eum in grammatici nescio cuius umbraculo intenta mente didicerit. Ad hanc vero sententiam propterea adducor, quia nunquam persuadere mihi possum, quaecunque ab integra Atticorum dictione, bis terve etiam a Graeco more distant, non ipsi libelli auctori esse imputanda, verum inscitiae librariorum correctorumque licentiae.

quoque recentiorem evincit sriptorem. cfr. Oder p. 41. Imprimis moleste ad nomina cognationem quandam exprimentia accedunt; 202, 8; 203, 12; 207, 8 saep.

Respiciendum 201, 25 *ταύτην ἰδὼν Ἑρμοχάρης χορεύουσαν περὶ τὸν βωμὸν ἐπεθύμησεν αὐτῆς*, ubi Herodoteam deprehendimus abundantiam. cfr. 1, 32: *τούτων τῶν ἁπασέων ἡμερέων τῶν ἐς τὰ ἑβδομήκοντα ἔτη . . . . ἡ ἑτέρη αὐτέων.*

αὐτοῦ attributive positum reflexivam habet significationem 206, 6 *τὴν αὐτοῦ μητέρα ἐκ τῆς οἰκίας μετέστησεν*; 204, 20 *Γόργον τὸν [ἀδελφὸν] Κυψέλου κατὰ τοὺς αὐτοῦ χρησμοὺς λαὸν ἔποικον ἀγαγεῖν εἰς Ἀμβρακίαν.* cfr. Schol. Apoll. Rhod. II 675 *Ἑκαταῖος δὲ μέχρι τῶν αὐτοῦ χρόνων εἶναί φησι τὸ τῶν Ὑπερβορέων ἔθνος.* Schol. Tzetz. Lycoph. 175: *Κρηθεὺς κτίσας Ἰωλκὸν ἐκ Τυροῦς τῆς αὐτοῦ ἀδελφιδῆς γεννᾷ Αἴσονα Ἀμυθάονα Φέρητα.* Plura apud Schmid, Atticism. II, 48, 49.

Attributive positum sine reflexiva significatione invenitur 203, 21 *οὗτος ἱερὰ Δήμητρος ἱδρύσατο <πλεῖστα>*) καὶ πλείστους αὐτῆς καρποὺς ἔλαβεν*; quod inde a Polybio haud raro admissum est. cfr. Stich, Act. Sem. Erlg. II, 162. Kaelker, Lpzg. Stud. III 257. Exempla ex recentioribus colligit Schmid, Atticism. II, 49; ex mythographis addo: Ap. 2, 5. 10 *παραθέμενος τὰς βόας Ἡρακλῆς Ἡφαίστῳ ἐπὶ τὴν αὐτοῦ ζήτησιν ἠπείγετο.*

ὅστις elliptice; 206, 6 *τὴν μὲν αὐτοῦ μητέρα καθ' ἥντινα πρόφασιν ἐκ τῆς οἰκίας μετέστησεν*; 236, 20 *αὐτὸς μὲν καθ' ἥντινα πρόφασιν ἐσκήψατο εἰς θήρας ἰέναι.* Sic tamen iam inde ab Aristophane. Krueger 51, 15. 1.

ὅσος relativi pronominis significatione cum *πᾶς* coniunctum 229, 21 *ταῖς δὲ νύμφαις πᾶν ὅσον [ἢ] πλεῖστον ἐπέδωκεν εἰς κάλλος.* sic Attici, saepissime recentiores. Schmid, Atticism. I. 129; II, 135.

2. *De verbo.*

Ad verbum transeuntes de g e n e r e primum quae dicenda sunt, adnotabimus. Et medium quidem a recentioribus persaepe adhibitum esse, ubi Attici activum ponebant, notum est. Exempla sat multa iam alii collegerunt; ex mythographis addo haec: Apollod. 3. 12. 6 *οὗτος Μεθώπην γημάμενος* (ubi e more suo *γήμας* Hercherus. *γήμασθαι* de viro usos esse, qui Atticismo

---

*) Addo e more Antonini; cfr. 206, 28; 231, 20.

obsistebant, testatur Bekkeri Antiatticistes, Anecdot. Graec. I. 1814 p. 77). — [Eratosth.] Catast. 258, 11 *ὃν καὶ Μοῦσαι τὴν τοξείαν εὑράμενον τὴν τροφὴν ἀπὸ τῶν ἀγρίων ἔχειν ἐποίησαν.* — Contra activum invenitur Apollod. 3, 5. 7 *ἡ δὲ ἀνελοῦσα* (infantem) *ὑποβάλλεται*, ubi exspectas *ἀνελομένη*. — Quae cum ita sint, minime temptabimus Anton. 205, 9 *παραστήσασθαι χάλκεον αὐτῷ θῆρα*. cfr. locutiones, quales: *ἀνεστήσαντο δὲ βωμούς*, vel *ἄγαλμα δήμῳ Κέκροπος ἐστάσαντό με*. — neque magis sollicites 235, 12 *ἐπεὶ δὲ αὐτῷ πρὸς τὸ ἔργον οὐδὲν ἐνεγχάνετο, πείθει τροφόν*, ubi *οὐδὲν ἐτύγχανε* vel *οὐδὲν <ἐπ>ετυγχάνετο* requirit Oderus. cfr. quae antecedunt v. 9: *ἀποτυγχανομένῳ πρὸς τὸν γάμον*.

Ceterum quam parum distinxerit Antoninus inter utrumque genus, ea ostendunt exempla, ubi eiusdem verbi eadem significatione modo activum ponit, modo medium. cfr. 216, 8 *ἀπέλεγεν τὴν κλῆσιν* et 236, 35 *ἀπολέγεται τὸ χρυσίον*; 232, 27 *ἀπολούσασα τοὺς παῖδας*, 232, 31 *ἀπελούοντο ἔτι τοὺς βοῦς* (noli *ἀπέλουον τότε*; *ἔτι* necessarium); 211, 3 *Ἥρα γὰρ αὐτῇ συνελάμβανεν*, 221, 28 *νύμφαι δὲ συνελάμβανον αὐτῷ* et 213, 18 *ηὔξατο συλλαβέσθαι αὐτῷ τὸν Ἡρακλέα*. (*συλλαβέσθαι* hoc sensu saepissime apud Apollodorum; activum adhibuit Epictet. Enchirid. 24).

Medii vis firmatur addito pronomine reflexivo 225, 12 *Ἡρακλῆς συνεστήγετο μεθ' αὐτοῦ καὶ Ὕλαν*. cfr. Dionys. Hal. A. 1, 68. 4 *τὸν δὲ Παλλάδια καὶ τὰς τῶν θεῶν εἰκόνας κατασκευασάμενον ἀγαγέσθαι μετ' αὐτοῦ*. (*μεθ' αὑτοῦ* F. K. Hertlein. Herm. X 409).

Γαμηθῆναι pro *γήμασθαι* invenitur 217, 2 et 220, 20. Apud recentiores inde a Philone Judaeo; locos congessit, ubi addas Antoninianos, Lobeck ad Phrynich. p. 742. Similiter pro *μαχέσασθαι μαχεσθῆναι* dixit Apollod. 2, 3. 2. *γενηθῆναι* pro *γενέσθαι* cum apud scriptores, tum in titulis *τῆς κοινῆς* invenitur (Kaelker, Lpzg. Stud. III, 300).

Futurum passivi legitur, ubi medium exspectas: 201, 27 *ἐγέγραπτο δὲ ὅρκος κατὰ τῆς Ἀρτέμιδος, ἦ μὴν γαμηθήσεσθαι Ἑρμοχάρει*. (sic alii quoque e. g. Apollod. 2, 4. 6). 204, 11 *αὐτῷ νέμοντι βοῦς προσάγουσιν Ἀπόλλων καὶ Ἄρτεμις καὶ Ἡρακλῆς κριθησόμενοι περὶ Ἀμβρακίας*.

Aoristus medii et passivi eadem significatione: 218, 10

νόμιμον δ' ἐστὶν ἐν τοῖς γάμοις πρότερον παρακλίνασθαι παρὰ τὸ ἄγαλμα τοῦ Λευκίππου. 236, 28 *κατακλινεῖσαν*; 237, 18 *ὅτε κατεκλίνησαν, ἐξέφηνεν ἑαυτὴν ἡ Πρόκρις. ἐκλίνην* primus adhibuit Aristophanes, deinde recentiores, quorum in deliciis fuerunt sec. aorist. pass. formae. (*ἐτάγη* adamavit bibliothecae auctor 2, 5. 10; 2, 5. 12).

De verbi temporibus. Praesens historicum vividam ut reddat orationem suam fervidamque, haud raro usurpat Antoninus; exempla in una quaque fabula inveniuntur.

Interdum praesens historicum et aoristum vel imperfectum coniunxit (poetarum imitationem suspicatur hac in re Kaelkerus, Lpzg. Stud. III 266 adnot. 2), velut:

231, 8 *Ἀλκμήνη ἀποθνήσκει καὶ αὐτὴν ἐξεκόμισαν.*

228, 9 *Μίλητος ἀποδιδράσκει καὶ . . . . . ἔγημεν.*

234, 16 *κτείνουσι καὶ . . . . . ἐξέλειπον.*

225, 27 *αὐτὸς ἔπλει, Πολύφημον δὲ καταλείπει.*

Parthen. 156, 27 W. *ἀνακοινοῦται τῇ μητρὶ καὶ πολλὰ καθικέτευε.*

Imperfectum etiam et aoristus ita ab Antonino coniunguntur (praeivit iam Herodotus 1, 113, 1, 123):

230, 10 *ᾤχετο καὶ . . . . . ἔφρασε.*

229, 21 *ἐπεκράτησαν καὶ . . . . ἔλεγον.*

224, 7 *ἐποιήσατο γέλωτα καὶ . . . . ἐκέλευεν.*

Quorundam verborum imperfectum maluit Liberalis, ubi aoristum exspectamus:

236, 21 *εἰςαπέστελλεν*; 203, 26 *ἀπέστελλον*; 203, 28 *ἔπεμπε* (224, 21 *ἀπέστειλαν* legitur); 228, 8 *ἐξέβαλλεν*; 234, 17 *ἐξέλειπον*; similiter 201, 1 *Ἀλκιδάμας ἐκλαθόμενος τὸν ὅρκον, ὃν ὤμοσεν, ἑτέρῳ συνῴκιζε τὴν θυγατέρα*; 211, 3 *καὶ ἐπεὶ θᾶσσον ἡ Ἀηδὼν τὸν ἱστὸν ἐξύφαινε (Ἥρα γὰρ αὐτῇ συνελάμβανεν) ὁ Πολύτεχνος ἀχθόμενος τῇ νίκῃ τῆς Ἀηδόνος ἀφίκετο πρὸς τὸν Πανδάρεων*; 215, 16 *ἐπεὶ δὲ αὐτοὺς ἐπὶ τῶν ἀγρῶν νυκτὸς ἐπελθόντες λῃσταὶ συνελάμβανον, οἱ δὲ ἐκ τῶν πύργων ἔβαλλον (οὐ γὰρ ἦσαν αὐτοῖς ἰσόμαχοι), πῦρ ἐνέβαλλον οἱ κλῶπες εἰς τὰ οἰκία*: *ἐνέβαλον* maluit Oderus, sed imperfectum singula rei de qua agitur momenta significat, sicut saepissime apud Herodotum; utrum ad finem perducta sit necne, non curat scriptor.

Perfectum sensu praesentis temporis invenitur: 205, 20 *τὴν πόλιν Ἡρακλέους καὶ τῶν ἐκείνου παίδων νενομίκασι.* saepius

sic perfectis utitur Herodotus, velut 1, 173 ἔν δὲ τόδε νενομίκασι καὶ οὐδαμοῖσι ἄλλοισι συμφέρονται ἀνθρώπων. plura dabit Stein ad Herod. 1, 142, 8. — Ant. Lib. 224, 11 ὑπὸ θεῶν καὶ ὑπὸ ἀνθρώπων μεμίσηται.

Eodem modo plusquamperfectum imperfecti significatione exstat 204, 8 ὁ δὲ Κραγαλεὺς οὗτος ἐγεγόνει γηραιός; 228, 21 τὸ πάθος ἄρχι μὲν ἐδύνατο κρύπτειν ἐλελήθει τοὺς γονεῖς; 232, 2 πλείονα χρόνον ἐλελήθει πρασσόμενον ἄχαρι καί ἄθεσμον ἔργον.

Recentiorem autem temporumque significationis prorsus ignarum scriptorem haec ostendunt exempla:

209, 6: δεινὸν ἐποιήσατο μὴ οὐκ ἀμῦναι πρὸς δύναμιν, ἀλλὰ περιϊδεῖν οἰκτρῶς ἀναιρεθέντα τὸν παῖδα, ubi quam ob rem aoristum posuerit Antoninus tuo iure quaeres.

215, 16: Ζεὺς δὲ οὐ περιεῖδεν αὐτοὺς ὁσιότητος ἕνεκα τελευτήσαντας (Verheykius olim τελευτήσοντας scripsit; sed huic emendationi sicut similibus priorum nemo iam hodie fidem habebit). Eiusdem neglegentiae exempla ex Polybio collecta dat Kaelkerus, Lpzg. Stud. III 266; tu cfr. Apollod. 3, 1. 3 ἔφη (Μίνως) εἴ τι ἂν εὔξηται, γενέσθαι.

De modis verbi pauca sunt proferenda: **Εἰ** cum coniunctivo coniunctum exstat 231, 1 Εὐρυσθεὺς Ἀθηναίοις πόλεμον προέλεγεν, εἰ μὴ Ἡρακλείδας ἐξελάσωσιν. Qui usus poetis proprius (locos apud Kruegerum (54, 12. 2.)) apud Atticos scriptores dubius, haud infrequens apud recentiores. cfr. Kuehner[2] II 398, 2. 2. Exempla ex Luciano colligit Du Mesnil, grammatica, quam Lucianus in scriptis suis secutus est, ratio ect. (Stolp 1867) p. 23/24. cfr. Apoll. 2, 5. 10. — Sic titubabant recentiores in adhibenda particula ἄν: in senatus consulto anno 78 facto (Viereck S. G. p. 34) leguntur haec: εἴ τινα κριτήρια περὶ αὐτῶν ἀπόντων μετὰ τὸ ἐκ τῆς πατρίδος ὁρμῆσαι γεγονότα ἐστίν, ταῦτα ὅπως εἰς ἀκέραιον ἀποκαταστᾳθῇ καὶ ἐξ ἀκεραίου κριτήριον κατὰ τὸ τῆς συγκλήτου δόγμα γένηται. εἴ τινα χρήματα αἱ πόλεις αὐτῶν δημοσίᾳ ὀφείλωσιν, μή τι εἰς ταῦτα τὰ χρήματα δοῦναι ὀφείλωσιν. In titulo Attico aetatis Romanae (C. J. A. III, 5. 27) bis legitur ὅπως ἂν cum optativo: ἐπεὶ δὲ προσήκει τοῖς ἐφήβοις τὴν τοσαύτην ὁδοιπορῆσαι ὁδὸν, χορειῶν (?) καὶ θυσιῶν καὶ σπονδῶν καὶ παιάνων τῶν κατὰ τὴν ὁδὸν μεθέξειν, ὡς ἂν τά τε ἱερὰ μετὰ φρουρᾶς ἰσχυροτέρας καὶ πομπῆς μακροτέρας ἄγοιτο οἵ τε ἔφηβοι παρακολουθοῦντες τῇ περὶ τὸ θεῖον τῆς πό-

λεως θεραπείᾳ καὶ ἄνδρες εὐσεβέστεροι γένοιντο. (Plura de hoc titulo apud Dittenbergerum Herm. I. p. 416 sq.; Riemann, Rev. de philol. V 1881, p. 180).

Restat ut adnotetur 203, 9 traditum esse: ἐπέκλωσαν γὰρ ἐπὶ τοσοῦτον αὐτὸν ἔσεσθαι χρόνον, ἐφ' ὅσον ἂν ὁ δαλὸς διαμένει. διαμένει corruptum. διαμένοι Bastius alii. διαμένῃ Teucherus; et sic scribendum est. Ceterum ει pro η in titulis quoque Atticis haud rarum; cfr. van Herwerden, Lapid. testim. p. 6.

De infinitivo. ὅτι particulam adhibuit, ubi Attici infinitivum ponebant: 214, 27 ὤμοσεν ὅτι πρότερον τίσεται τὸν τύραννον ἢ τὸ σῶμα καθαιρήσει τὸ τῆς ἀδελφῆς. Hoc quoque proprium τῶν κοινῶν qui dicuntur. cfr. e. g. Arrian., An. 1, 4. 7 τοὺς Κελτοὺς ἤρετο . . . . ἐλπίσας ὅτι μέγα ὄνομα τὸ αὐτοῦ καὶ ἐς Κελτοὺς καὶ ἔτι προσωτέρω ἥκει καὶ ὅτι αὐτὸν μάλιστα πάντων δεδιέναι φήσουσιν. Plura apud Kruegerum ad h. l. II, 21; Boehner, A. S. Erlg. IV, 52; Schmid, Atticism. I, 242.

Verbum ἀγαπᾶν cum infinitivo iunxit more recentiorum 235, 31 αὕτη φυγοῦσα τὴν ὁμιλίαν τῶν ἀνθρώπων ἠγάπησεν ἀεὶ παρθένος εἶναι. cfr. Lucian. Dial. Mort. 12, 4 οὐκ ἠξίωσα, inquit Alexander, τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν περιέπων ἀγαπᾶν ἄρχειν ὁπόσων ὁ πατὴρ κατέλιπεν; Herodian. 2, 15. 4 τὴν τιμὴν ὑπεδέξαιο ἀσπασιῶν. ἀγαπήσας ἄνευ μάχης καὶ κινδύνου λαβεῖν ταῦτα ὧν ὠρέγετο.

3. In adhibendis *negationibus* (in quibus saepissime peccarunt recentiores, raro boni scriptores; ex Herodoto exempla colligit Stein ad 3, 65. 21) rectam in universum ingressus est viam. Memoratu tamen digna: 206, 20 ἡ Βουλὶς ἐγένετο πῶυγξ καὶ αὐτῇ τροφὴν ἔδωκεν ὁ Ζεὺς μηδὲν ἐκ γῆς φυόμενον. ubi cur μηδέν dixerit, non assequor. 203, 18 δύο δὲ τῶν Ἀλθαίας θυγατέρων φασὶν κατ' εὐμένειαν Διονύσου μὴ μεταβαλεῖν, ὅτι τὴν χάριν αὐτῷ Ἄρτεμις διδοῖ. μή quia optandi verbum obversatum videtur scriptori.

4. De *praepositionibus* haec fere videntur notanda esse:

ἄντικρυς de loco usurpatur 223, 24 ἄντικρυς Ἰταλίας καὶ Σικελίας, more recentiorum (e. g. Appian. Punic. 8, 103; Lobeck, Phrynich. p. 444). Attici: καταντικρύ; Phrynich. p. 443.

ἀπὸ contra Atticorum vel omnino Graeci sermonis usum dixit 209, 6 περισπάσας ἀπὸ τοῦ Ἀλκυονέως τὰ στέμματα. Non

minus singulare 212, 33 τάχιστα διαμισηθεὶς ἀπὸ μὲν τῶν ἄλλων καταλείπεται.

ἄχρι de loco 223, 15 ἄχρι Τεγέας. sic Herodotus et recentiores inde a Polybio: de tempore 234, 30 ἄχρι πλείστου, diutissime. cum adverbio temporali coniunctum, quod saepius apud recentiores 202, 13 ἄχρι νῦν, 203, 15 saep. — ἄχρι πρὸς. ἄχρις πρὸς. μέχρι πρὸς adamavit Antoninus; 211, 22; 212, 3; 213, 17; 213, 23; 229, 6; 232, 26. Sic raro Attici, at saepius οἱ κοινοί. Polybius μέχρι πρός ter, ἄχρι πρός semel usurpat. Krebs, Praeposit. bei Polybius p. 20. — Saepius etiam apud Lucianum. Schmid, Atticism. I, 397. Ceterum ἄχρις repugnat Atticorum consuetudini. cfr. Moeris p. 34 ἄχρι, ἄνευ τοῦ σ Ἀττικῶς, ἄχρις Ἑλληνικῶς; Rutherford, the new Phrynich p. 64.

εἰς, semel ἐς p. 225, 2. Exquisita locutio 226, 1 εἰς τρὶς ὁ ἱερεὺς φωνεῖ καὶ εἰς τρὶς ἀμείβεται πρὸς αὐτὸν ἠχώ, Pindaro adhibita Herodoto aliis. Praepositionem adhibuit, ubi omittebant Attici 222, 13 τοσαῦτα ἐκερτόμησεν εἰς τὰς νύμφας. cfr. Euripid. Helen. 619 K. οὐκ ἐῶ σε κερτομεῖν ἡμᾶς τόδ' αὖθις . . . .

ἐκ. notandus hic praepositionis usus 224, 10 ὁ δὲ ἐγένετο ποικίλος ἐκ τοῦ σώματος ἀσκάλαβος; 222, 19 φαίνεται ἐπὶ τῶν ξύλων καί ἐστιν ἀγκύλος ἐκ τῶν ὀδόντων. Attici simplicem accusativum ponunt. At cfr. Lucianum, Timon 26: βαρὺς ἐκ τοῖν σκελοῖν; bis Accus. 9 εἰπεῖν ὅστις οὗτος ὁ προσιὼν ἐστιν, ὁ κερασφόρος, ὁ τὴν σύριγγα, ὁ λάσιος ἐκ τοῖν σκελοῖν. Adiungenda locutio 226, 1: αὐτὸν ἐξ ὀνόματος ὁ ἱερεὺς φωνεῖ, recentioribus propria. cfr. Diog. Laert. 8, 71 πρὸς δὲ τὸν Ἡρακλείδην καὶ ἐξ ὀνόματος ποιεῖται τὴν ἀντίρρησιν ἐν τῇ τετάρτῃ; similiter Appian. 8, 81 ἐξ ὀνομάτων, Polyb. 18, 28. 4 ἐπ' ὀνόματος. Mire porro dixit 211, 28 Ἀηδὼν . . . ἀπεῖργεν ἐκ τοῦ Πολυτέχνου τὰς μυίας, quae nescio an dixerit ad similitudinem p. 207, 27 ἐξήλασε τὰς ἵππους ἐκ τοῦ λειμῶνος.

κατά. adamavit κατὰ δέος, κατὰ μῆνιν, κατ' ὀργὴν, κατὰ φιλοφροσύνην, κατ' ἀνάγκας; κατὰ βίαν 220, 4 ubi βίᾳ antiqui. Adhibuit etiam 208, 29 καλὸς κατὰ τὴν ὄψιν (adamatum imprimis a Polybio, cfr. Stich, A. Sem. Erlg. II 152) quocum cfr. 212, 18 οὗτος ἦν εὐσχήμων τὴν ὄψιν. de tempore:

203, 15 *αἵ δὲ ἄχρι νῦν ἔτι καθ' ὥραν ἔτους λέγονται πένθος ἐπὶ Μελεάγρῳ φέρειν*: ‚certo anni tempore'.

παρά causali appropinquat significationi 235, 4 *γένος δ' ἦν τοῦ Νικοκρέοντος ἀπὸ Τεύκρου τοῦ ξυνελόντος Ἴλιον Ἀγαμέμνονι, παρ' ὃ καὶ μᾶλλον ὁ Ἀρκεοφῶν ἐφίετο τοῦ γάμου τῆς παιδός*; 204, 23 *Φαλαίκῳ δὲ τυραννοῦντι τῆς πόλεως αὐτοῦ κατὰ μαντείαν Ἀμβρακιώτας ἐπαναστῆσαι, καὶ παρὰ τοῦτο [πολλοὺς] ἀπολέσθαι τὸν Φάλαικον.* Sic frequenter inde ab Aristotele, imprimis apud grammaticos; exempla apud Krebs, l. l. p. 53. Ad 204, 33 cfr. Polyb. 3, 16, 6 *διεψεύσθησαν δὲ τοῖς λογισμοῖς. κατειάχησε γὰρ αὐτοὺς Ἀννίβας ἐξελὼν τὴν Ζακανθίων πόλιν. καὶ παρὰ τοῦτο συνέβη τὸν πόλεμον οὐκ ἐν Ἰβηρίᾳ, πρὸς αὐτῇ δὲ τῇ Ῥώμῃ καὶ κατὰ πᾶσαν γενέσθαι τὴν Ἰταλίαν.* Notandum 228, 9 *λύκοι . . . . ὤρεγον παρὰ μέρος γάλα.* vicissim. sic Aristoteles, Apollodorus, Alciphron alii. Dicebatur *ἀνὰ μέρος, κατὰ μέρος,* interdum *ἐν μέρει.*

πρός. saepius apud Antoninum significat: ‚in Bezug auf' 206, 30 *καὶ πρὸς ὑπερβολὴν αὐτοῦ τῶν ἔργων μετέβαλον οἱ ἄνθρωποι τὰς τιμὰς τοῦ Διὸς καὶ ἔγνωσαν αὐτὰς εἶναι Περίφαντος.* 203, 27 *ἀπέστελλον οἱ Τεῦκροι πρὸς τὸν Ἱέρακα καὶ ἐδέοντο πρὸς τὸν λιμὸν ἐπαμῦναι,* 208, 2 *ἡ μήτηρ . . . . διὰ τὴν τοῦ σώματος ἀσθένειαν οὐδὲν ἐδυνήθη πρὸς τὸν ὄλεθρον ἐπαμῦναι.*

5. In fine huius capitis haec liceat monere:

Anacoluthias vitare studuit Antoninus; semel dixit 212, 12 *Ἀηδὼν καὶ Χελιδονὶς ἡ μὲν παρὰ ποταμοὺς καὶ λόχμας τὸν παῖδα τὸν Ἴτυν θρηνεῖ, Χελιδονὶς δ' ἐγένετο σύνοικος ἀνθρώποις*; ubi noli sequi Munckerum, quem tamen nuper secutus est G. Knaack (Woch. f. kl. Phil. 1890. p. 38), supplentem: *Ἀηδὼν δὲ καὶ Χελιδονὶς* <*τῷ αὐτῷ ὀνόματι λέγονται*>. Avium enim nomina esse *ἀηδὼν* et *χελιδονίς* in tanta rei perspicuitate quis est quin perspiciat? Herodotum imitatur Liberalis; cfr. 2, 106 *τὰς δὲ στήλας τὰς ἵστη κατὰ τὰς χώρας ὁ Αἰγύπτιον βασιλεὺς Σέσωστρις, αἱ μὲν πλεῦνες οὐκέτι φαίνονται περιεοῦσαι. ἐν δὲ τῇ Παλαιστίνῃ Συρίῃ αὐτὸς ὥρεον ἐούσας καὶ τὰ γράμματα τὰ εἰρημένα ἐνεόντα καὶ γυναικὸς αἰδοῖα* (ubi vide Steinii adnotationem).

Contra usum Atticorum dixit 237, 9 *πάντα* (sc. *θηρία*) *ἐχειροῦντο,* quem tamen sequitur 222, 16 *ποίμνια ἠφανίσθη*: 234, 6; 237, 14 *ἅπαντα συνέφερε πρὸς τὴν Πρόκριν.*

Caput alterum.

De copia verborum.

In eligendis vocabulis Antoninus, ut mos erat scriptorum recentiorum, non eam adhibuit diligentiam, quam boni Attici (exceptis nimirum Xenophonte et Platone, quorum alter permulta ex ionica dialecto, alter ex poetarum sermone in usum suum convertit) omni tempore exercuerunt. Concedo Antoninum quoque usum esse vocabulis locutionibusque quae apud omnes bonos scriptores inveniuntur; tamen praeter haec *ὀνόματα*, quae vocantur *πολιτικά*, cum pauca obsoleta et recondita (diligenter ab Odero p. 37 collecta: notandum est *κλεμμύς* 230, 5 ab Hesychio per *χελώνη* explicatum) sibi vindicavit, tum permulta ex poetarum deprompsit sermone. Neque miraberis talia quoque vocabula inveniri, quae a recentioribus demum sive ficta sive e communi posterioris aetatis sermone petita erant. In sequentibus priore loco ea recensentur vocabula, quae e poetarum sermone deprompsit Liberalis; succedant quae propria sunt *τῆς κοινῆς*.

1. E poetarum igitur sermone apud Antoninum desumpta sunt haec vocabula:

ἄγγος 210, 9.

poetae inde ab Homero; Herodotus. Lucian. de Syria dea 60. In pedestri sermone Pedanius Dioscorides 5, 131 Sprengel; Ev. Matth. 13, 48 Tischend. (antea legebatur *ἀγγεῖα*). cfr. Hesych. *ἄγγος· ἀγγεῖον.*

ἀγέλη 207, 19.

Hom. Pind. Trag.; Plato, Xenophon. Inter recentiores saepius Diodorus Siculus, Plutarchus, Apollod., saepissime Dionysius Hal.

ἀγκύλος 222, 19.

poeticum (Nicand. Theriac. 183): posteriorum primus ut videtur Lucianus.

ἀγνώς 236, 22.

poetae inde ab Homero; Attici; recentiores.

αἰγυπιός 206, 19.

poetae inde ab Homero; Herodotus. — *αἰγυπιός*, Suidae

si fides est habenda, (s. v. *αἰγυπιόν. οὕτως οἱ παλαιοί· ἀλλ' οὐ γῦπα*), a veteribus ea dicebatur avis, quae a recentioribus *γύψ* nominabatur. Nicander tamen *αἰγυπιόν* et *γῦπα* diversos fecit; Theriaca 406 *Αἰγυπιοὶ γῦπές τε, κόραξ τ' ὀμβρήρεα κρώζων.*

αἴσιος 212, 7 (*αἰσίαν* 207, 14).
poetica vox.

ἀμείβομαι 226, 1.
Hom. Trag. Herodot.

ἀντίπαις 214, 30.
Trag.; *οἱ νέοι κωμικοί* (Pollux 2, 9); Polyb., Lucian. (cfr. Goetzeler. Quaest. in Appiani et Polybii dicendi genus 1890 p. 83). Plutarch.

Ἀονία 224, 20; *Ἄονες* 225, 6.
poetica vox. cfr. O. Schneider, Nic. p. 47 adn. 2.

ἀπαγχονίζω 215, 7.
Anth. Pal. XI, 111; XI, 196 clausula versus: *αὑτὸν ἀπηγχόνισεν.* Mythographi: *ἑαυτὴν ἀνήρτησεν.*

ἄπλετος 221, 4.
poetae inde a Pindaro; Herodot.; Plato, Xenophon. Schol. Apoll. Rhod. 1, 574 *ἄπλετοι· ἀπροπέλαστοι, μεγάλοι*; Poll. 3, 88. E Polybio Diodoroque locos congerit M. A. Kreling, De usu poeticorum et dialecticorum vocabulorum apud scriptores Graecos seriores. 1886. p. 9. — Apollodor, 2, 5. 5 *ὄρνιθες ἄπλετοι.*

Ἀστερία 232, 18.
poetica vox.

ἄτερ 221, 12.
poetarum proprium; raro in pedestri recentiorum sermone, Dionys. Hal. A. 3, 10. 3. Plut. Num. 14.

αὐγή 210, 16.
splendor solis. vox apud Homerum frequentata; inde Xenophon (Apomnem. 4, 7. 7).

αὖτις 220, 19 saep.
forma ionica; 223, 24 *αὖθις* legitur, ubi *αὖτις* flagitat Schneider.

ἄφατος 217, 25.
poetica vox, Herodot.; inter recentiores Polybius, Plutarch.

ἄχος 207, 30.
poetae inde ab Homero. Xenophon. Posteriorum Plutarch. alii.

γλήχων 224, 5.
ionica vox. cfr. Greg. Cor. p. 40. Schäfer: *Βλήχωνα οὐ διὰ τοῦ γ, γλήχωνα, ἀλλὰ διὰ τοῦ β, προφέρουσιν Ἀττικοί.*

δαίνυμαι 211, 21.
poetae inde ab Homero.

δαίς 221, 23.
apud poetas. Herodotum, nonnunquam apud Platonem.

δέρος 202, 26.
sic tragici Apoll. Rhod. Nicand.; recentiores de vellere aureo arietis a Phrixo immolati. Attici: *δέρμα.*

διχόμυθος 223, 29.
Solon fr. 42 *B.* (*γλῶσσα δέ οἱ διχόμυθος ἐκ μελαίνης φρενὸς γεγωνῇ*); Euripid. Orest. 882. In pedestri sermone primus, ut videtur, Antoninus.

εἰλαπίνη 204, 27.
Hom. Euripid. Callim.; Plutarch. Lucianus.

ἐκλάμπω 219, 1.
Tragici, Lycophron; Plato, Xenophon; recentiores a Polybio.

ἐκλιμπάνω 217, 10.
Euripid. (Med. 795, El. 907 K.). — *καταλιμπάνω* apud Thucyd. 8, 17; *ἀπολιμπάνω* Arrian. Lucian. Plutarch.

ἐκμαίνω 220, 31.
Sophocl. Euripid. Theocrit.; recentiorum Lucian., Aristid.

ἐνερείδω 227, 12.
poetae (Hom. ι 382); Plut. Lucian., alii.

ἔντομα 205, 21.
Herodot. Apoll. Rhod. (1, 587 et schol., 2, 926).

ἐξερευνάω 214, 35.
Sophocles; apud LXX (locos congessit Goetzeler, Quaestiones ect. p. 87); Polybius, Plutarchus.

ἐπάϊστος 232, 6.
vox Herodotea. Anonym. d. Incred. 322, 28 W. (cfr. Bast. ad Greg. Cor. p. 530 adn. Schf.)

ἐπαχλύω 209, 22.
Apoll. Rhod. Quintus Smyrn.

ἐρεμνός 220, 16.
poetae inde ab Homero.

ἐρωέω 207, 24.
Hom. poetae Alexandrini.

ἔσθημα 211, 9.
Tragici, Thucyd. (Krueger ad 3, 58. 2); Philo, Aelian.

ἐσχατιά 205, 25.
Hom. Pindar.; Herodot.; aliquotiens apud Platonem Demosthenemque. Inter recentiores adhibent Lucian., Plutarch. Aristides, alii.

εὐνή 227, 30.
poetae; Hippocrates (p. 664, 57: *σφόδρ' ἔχθεται τὴν εὐνήν*).

ἠέροπος 218, 22.
ionica, ut videtur, vox = *ἀέροπος* = *ἀέροψ*. cfr. Aristot. N. H. VI, 1 *ὃν δὲ οἱ Βοιώτιοι καλοῦσιν ἀέροπα* (trad. *μέροπα*, corr. Schneider Saxo) *εἰς τὰς ὀπὰς ἐν τῇ γῇ καταδυόμενος νεοττεύει μόνος.*

θέραψ 218, 20.
Euripid. Anth. Palat. Hesych: *θέραψ· θεράπων, οἰκέτης, δοῦλος, ἀκόλουθος.*

θρέμματα 208, 23.
Tragici, Plat.; recentiores.

ἴσχω 221, 13.
poetae; Thucyd. Plat. Xenophon; recentiores.

ἵμερος 221, 17.
Hom. Herodot. Plato.

Καδμεῖοι 237, 25, 27, 29.
poetica vox.

κακάγγελος 216, 27.
Aeschylus; Plutarchus.

κάλπις 211, 14.
poetae inde ab Homero; Plutarch. Lucianus.

καταφράζω 211, 28.
poetica vox. Hesiod., Pindar., Solon. Herodot. 4, 76 *καταφρασθεὶς αὐτὸν ταῦτα ποιεῦντα.*

κατέδω 234, 28.
poetae: *οἱ κοινοί.*

κεριομέω 222, 13.

poetae. Rutherford, the New Phryn. p. 15. adn. 12. Galenus, Cassius Dio.

κευθμών 215, 28.

poetae; Strabo.

κηδεύω 202, 9; 215, 1.

Tragici; Herodotus — sepeliendi significatione nusquam in pedestri Attic. sermone. — Recentiorum Apollodor.

κνιπολόγος 215, 25.

Nicander: *κνιπολόγος πιπώ*?

κοίτη 209, 10.

Herodotus; Euripides. Plato; saepius apud Plutarchum.

κορεία 227, 27.

Lycophron, Anth. Pal., Dio Chrysostom.

κορύσσομαι 208, 6.

Hom. Hesiod.; Plutarch. Clem. Alex.

κορωνίς 225, 9 (ubi malim: *Κορωνίδας παρθένους*).

cfr. carm. Isyll. Epid. Wilamowitz, Phil. Unters. IX p. 13.

κοῦρος 217, 24; 236, 22.

ionica forma: Bibliothecae auctor adhibuit eam in locutione pluriens repetita: *κούρους καὶ κόρας τὰς ἴσας*.

κρηνίς 211, 14.

Euripides.

κριμνάω 215, 6 (*ἐκρίμνων* scriptum olim in P, inde effectum *ἐκρήμνων*). cfr. Naber, Mnemosyn. n. s. IX, 70. Nauck, Jambl. p. 166. — poetae (hymn. Hom. 7, 39); Laertius Diogenes (6, 50).

κρύος 223, 31.

Hesiod.; Plato; Plutarch. Lucian.

κρυφαῖος 234, 16.

Pindar.; Plat.

κρωσσός 225, 17.

Tragici, Theocrit. (13, 46); Plutarchus.

κτερίζειν 233, 83.

Homer., Tragici Anth. Pal.

κυάνεος 220, 19.

poetae; Plato.

λαγωός 213, 10.

epici. recentiores inde ab Aristotele.

λάρναξ 231, 14.
Hom.; Herodot.; Thucyd., Lucian.

λουτρά 232, 19.
Nicaenet. apud Parthen. 164. 17: *Κάρια ἱρά λοετρά.* — *ῥεῖθρα* solent mythographi.

λόχμη 211, 8.
Hom. Pind. Euripid.; inde ab Aristotele (Plutarch., Apollodor., Longus, alii).

μείλιγμα 225, 8.
poetica vox; Plutarch.

μήδεα 218, 7.
Hom. Hesiod.

μῆνις 202, 22.
poetae Herodot., Plato; recentiores.

μηνίω 203, 29.
poetae Herodot.; recentiores, imprimis mythographi.

μόρος 221, 10.
poetae Herodot.; LXX, Plutarch., Phal. epist. (5, 23 et 25). cfr. Rutherford, l. l. p. 15 adn. 14.

νεικέω 216, 25.
Hom. Herodot.

νεῖκος 202, 28.
poetae inde ab Homero; Plato, Xenophon.

νεμεσάω 207, 2.
poetae; interdum apud Plat. et Demosth. Recentiorum Plut. Lucian. Aristides, alii.

νυκτίφοιτος 216, 11.
Lycophron. Orph. in Dian. hymn. 6, Synesius hymn. 2, 3. cfr. *νυκτίπολος* poetica vox a Luciano adhibita. (Peregrin. 29.)

ὀβελός 216, 24.
Hom. Herodotus.

οἰκία, τά passim (sic semper scribendum, non *οἰκεῖα*, quod praebet interdum codex; aliis locis iam ipso in cod. *οἰκία* ex *οἰκεῖα* effectum. sic 211, 11).
Hom. Herodot. alii.

οἰκιήτης 236, 22.
ionica forma. codex: *οἰκέτην* (supra: *ιή*) a prima manu. Quod recipiendum cum Bastio: *οἰκιήτην*.

ὁμῖλιξ 216, 18.
Epici; Herodotus; Plutarch. Lucian. alii.

ὀπηδός 208, 11.
forma videtur ionica. Homer. hymn. Merc. 450; Tragici ὀπαδός et sic Plutarch. Maximus Tyr. alii. Lobeck, Phryn. p. 431.

ὄψεις 206, 13.
Tragici Xenoph.; Polyb. Plutarch.

πανώλεθρος 207, 4.
Tragici, inde Herodotus; Polybius, Appian. alii.

παρθενία 212, 15.
Pindar., Tragici, Ap. Rhod.; Dionys. Hal. Nov. Test. Plutarch.

πλανῆτις 224, 2.
Lycophron, Charin. apud Ptolemaeum, N. Hist. 199, 9 W.; Byzantini.

πλάξ 204, 7.
Tragici; LXX, Nov. Test. Lucian.

πλήσσω 204, 7.
poetae inde ab Homero (rarissime apud Atticos). Posteriorum saepius Plutarchus.

ποίμνιον 211, 26.
Tragici Herodotus; Platon; Nov. Test. Lucian. alii.

πόρτις 223, 9.
Hom. Sophocl. Theocrit.

πρηών 210, 18.
Hesiod.

σαίνω 232, 25.
poetae; in pedestri sermone primus Aristoteles; Lucian.

Σισυφίδαι 204, 17.
cfr. Schneider, Nic. 47. adn. 2.

σκόπελος 223, 17.
poetae; inde posteriores.

σκύμνος 205, 4.
Hom. Herodot. Tragici; inde ab Aristotele.

σορός 231, 13.
Hom. Herodot. Aristoph., inter recentiores Lucian.

σπεῖρα 226, 27.
Tragici, Theocrit. Ap. Rhod.; inde a Diodoro.

στέρνον 205, 6.

Hom. Herodot. Tragici; *οἱ κοινοί.*

συμπαίκτρια 220, 30.

Aristophanes — similiter formatum *νευρίτρια* legitur in titulo urbano quarti p. Chr. saec.

συμφλέγω 207, 6.

Euripid. Lycophron; Plutarch, Max. Tyr. (diss. 13, 4: improprie). Lucianus eodem sensu usurpat (Timon 10) *καταφλέγω.* cfr. Parthenius 25: *τὰ πολλὰ τῶν κτημάτων κατέφλεξεν.* Augustus (Ditt. Syll. 271) a. ut videtur 31: *ἀποβαλεῖν πολίτας, οὐκ ὀλίγους μὲν φονευθέντας, τινὰς δὲ καὶ συνκαταφλεγέντας τῇ πόλει.*

συνάντομαι 232, 25.

Phryn. p. 288 L: *συνήντετο καὶ ἀπήντετο ποιητικά. χρὴ οὖν ἀπήντησε λέγειν καὶ συνήντησεν.*

σύννομος 207, 9.

Tragici, Aristoph. Plato; inde ab Aristotele.

σφυρά, τά 208, 18.

Pindar., Theocrit. posteriores poetae.

Τηλεβόαι 237, 24 et 29.

poetica vox.

τῖμος 218, 1 (in P deest accentus).

Archil fr. 78. 2 B; Aesch. Choeph. 909 H.

ὑλοφάγος 222, 18.

poetica vox.

ὑψιπετής 217, 8.

Hom. alii; in pedestri sermone primus, ut videtur, Lucianus (Icarom. 11).

φύσις 237, 5.

Nicand. fr. 107 = Anth. Pal. XI, 7.

Haec sunt vocabula poetarum e sermone deprompta; quae magnam partem ex ipsis historiolarum fontibus poeticis procul dubio originem duxerunt, licet ea ipse Antoninus non e poetis, sed ex secundario quodam fonte sibi adsumpserit.

2. Posteriorum scriptorum propria haec sunt vocabula:

ἄθεσμος 232, 3.

Plutarch. alii; praeivit Theocritus: *ὄχλος ἄθεσμος.*

ἀθροῦν 224, 6 (*ἐξέπιε τὸ ποτόν*)
hac significatione saepius apud Plutarchum (Quaest. Conv. III. 650 B; VII 698 C; VII 699).

ἀνάθεσις 231, 22.
primus ut videtur Appianus (B. C. 2, 115), Herodian. (7, 4. 3). cfr. Goetzeler, l. l. p. 60. Etiam *ἀνατίθεσθαί τι ἔς τι* (differre aliquid in futurum tempus) posteriorum, Plutarchi, Appiani, aliorum est.

ἀνεῖπεν ὁ θεός 202, 11.
Posteriores sic locutos esse testatur Pollux 1, 17. — Mythographorum Apollodor. 2, 8. 2.

ἀπολέγεται 236, 25: *τὸν χρυσόν*; 231, 3 *τὸν πόλεμον οὐκ ἀπολέγονται*. Sic recentiores inde a Plutarcho. (e. g. Moral. 726 A.). cfr. p. 216, 8: activum eadem significatione inde a Polybio.

ἐκτόπως 210, 1.
inde a Polybio omnes. cfr. Goetzeler, l. l. p. 129.

εἰςαποστέλλω 236, 21.
Euripid. Orest. Argum. p. 41, 7 *Ἑλένην εἰςαπέστειλε* — Similiter Polybius 3, 94. 6 *ἐπαπέστειλε*, ubi noli scribere *ἐξαπέστειλε*. (cfr. C. Wunderer, Act. S. Erlg. IV, 244).

ἰσόμαχος 215, 15.
Dionys. Halic. Appian.

ἱερουργῶ 219, 21.
inde a Philone Judaeo; Nov. Test. Herodian. Palaephat. 275, 7 W. alii.

καθά 208, 10.
οἱ κοινοὶ inde a Polybio; saepius etiam in titulis recentioris aetatis. cfr. Kaelker, Lpzg. Stud. III, 300.

κατόρθωμα 213. 5.
inde a Polybio fere omnes.

κλοπιμαῖος 223, 27.
primus, ut videtur, Lucianus (Icarom. 20).

κρατέω 227, 20, *κρατοῦσαι τὰς ἑαυτῶν χεῖρας*. Sic recentiores; similiter Plut. de fluv. 3, 4 p. 44 H. *οἱ δ' ἐγχώριοι νεβρίδας περιβεβλημένοι καὶ θύρσους κρατοῦνες ὕμνον ᾄδουσιν*.

μεγαλομερῶς 218, 13 genuine: ex magnis partibus: inde a Polybio: splendide, laute. (e. g. Pol. 16, 26, 9). In titulo Sestiano (c. a. 120 a. Chr. n. exarato) eodem legitur sensu, quam similitudinem pluribus persequitur Jerusalem. Wiener Stud. I, 48.

παραμήκης 222, 20.
inde a Polybio.

παρηλλαγμένος 226, 25.
Polyb. Diodor. Lucian. Plutarch.

παροδεύω 223, 21.
Josephus. Plutarch. Lucian.

προςυπισχνέομαι 237, 16.
Plutarch. Dio Cassius.

συνδίαιτος 228, 27.
Schol. *α* 238; Hierocl. apud Stob. Fl. 79, 53, alii.

τεκιαίνω 212, 9 activum apud posteriores. Lucian., Sextus Empiricus, alii. Similia colligit Schmid, Attic. I, 239.

φέρειν 203, 16, *λέγονται πένθος ἐπὶ Μελεάγρῳ φέρειν.* — Similiter Strabo et Lucianus *πένθος ἄγειν*; Suidas: *ἀνίαν φέρειν.*

Sed de verborum copia tantum. — Ad tempus vero scriptoris accuratius definiendum (priores tradito a nomine profecti c. a. 150 p. Chr. eum floruisse statuerunt praeeunte Christophoro Saxio, Onomast. Litt. I. p. 308, cuius si qua est ratiocinationem exscripsit G. Aen. Koch ed. p. XVI) non prorsus inutilem esse hunc verborum *ἀθροισμόν* concedes. Scriptorem esse recentioris aetatis, *τῶν κοινῶν* qui vocantur, neglegentia ostendit, quam in eligendis vocabulis admisit, ostendunt vocabula recentiore demum aetate conficta. Quocum congruunt quaecunque initio opusculi (p. 2 sqq.) disceptavimus.

Accuratius vero scriptoris aetatem constituere si volumus, meminerimus necesse est eum haud pauca adhibuisse vocabula, quae a scriptoribus alterius p. Chr. aevi, Plutarcho, Luciano, Appiano, Arriano primis (quatenus nos scimus) adhibita sunt. cfr. *ἀνάθεσις* p. 25; *ἀπολέγεται τὸν πόλεμον* p. 25; *κλοπιμαῖος* ibidem. Deinde huc faciunt nonnulla etiam eorum, quae in primo capite proferebantur; ut puta, *ἐκλανθάνεσθαι* cum accusat. coniunctum p. 7; *τὸν θεράποντα τὸν ὀπηδόν* p. 8; *ποικίλος ἐκ τοῦ σώματος* p. 15.

Quae cum ita sint, cum praesertim in sequentibus (p. 32 sqq.) manifestas Herodoti imitationes deprehensuri simus — quem scriptorem nulla magis aetate lectitatum esse quam Antoninorum temporibus nemo nescit — altero p. Chr. saeculo floruisse Liberalem pro certo fere est dicendum.

— —

Caput tertium.

De compositione verborum.

Hiatum videri potest Antoninus hic illic vitavisse.

cfr. 237, 17 *εἰ αὐτῇ τῆς ὥρας ἐθελήσαι τῆς ἑαυτοῦ χαρίσασθαι* et paulo infra 237, 22 *Ἀμφιτρύων ἐξίκετο παρὰ τὸν Κέφαλον εἴ γε ἐθελήσειεν ἅμα αὐτῷ ἐπὶ τὴν ἀλώπεκα βῆναι.* — porro: 211, 7 *Πανδάρεως . . . . δίδωσιν ἀπάγειν*, cum paulo supra 210, 19 *ᾧ δίδοῖ Δημήτηρ δῶρον.* addi possunt 201, 29 *ἡ Κτήσυλλα χαλεπῶς ἤνεγκεν, ὥ σ π ε ρ ὅ τ ε Κυδίππην Ἀκόντιος ἐξηπάτησεν*, coll. 217, 29 *ἡ Γαλάτεια ἱκέτευσεν, εἴ πως αὐτῇ κόρος ἡ παῖς ἀντὶ τῆς θυγατρὸς δύναιτο γενέσθαι. κ α θ ά π ε ρ ὅ τ ε Καινὶς μὲν . . . . ἐγένετο Καινεὺς ὁ Λαπίδης.*

Fortasse quis etiam pluralem sic explicaverit 235, 23 *Ἀρσινόη πρὸς ὕβριν ἐπεθύμησεν ἐκ τῶν οἴκων ἐκκύψασα τὸ σῶμα . . . ἰδεῖν*; 216, 14 *Ἑρμῆς καὶ Ἀθηνᾶ καὶ Ἄρτεμις ἐπέστησαν αὐτῶν τοῖς οἴκοις. Ἀθηνᾶ μὲν καὶ Ἄρτεμις ἐοικυῖαι κόραις. Ἑρμῆς δὲ . . . .* Sed parvo huic locorum numero, ubi vocalium concursus vitatus esse videri potest, tot obstant et tam diversa neglecti hiatus exempla (non solum post coniunctiones *εἰ, ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ἤ, καὶ, μὴ*, ubi ei quoque scriptores hiatum admiserunt, qui ceteroquin eum consulto effugerunt.*) sed multo etiam graviora, ut clare appareat eius vitare hiatus vel molestos omnino non interfuisse.

*) cfr. de Rohden ,Quas rationes in hiatu vitando scriptor de sublimitate et Onesander secuti sint', in Comment. in hon. Buecheleri Useneri que, Bonn. 1873, p. 73 sq., p. 85 sq.

Exempla:

Hiatus admissus post formas pronominis *αὐτός*

203, 17 *ὅτι τὴν χάριν αὐτῷ Ἄρτεμις διδοῖ.* 216, 22 *τῷ αὐτῷ ὀνόματι λέγεται*; 208, 19; 225, 21; *ἐπεὶ αὐτῷ οὐκ ἐνόστει*; 236, 8

post terminationem *-ται.*

218, 25 *λέγεται εἶναι*; 234, 24 *ὑποδέχεται ἐκεῖνος εἰς τὸ ἄντρον.* Similiter 201, 27 *γαμηθήσεσθαι Ἑρμοχάρει Ἀθηναίῳ*; 213, 17 *ηὔξατο συλλαβέσθαι αὐτῷ τὸν Ἡρακλέα*; 217, 17 *ηὔξατο ἄρρενα γενέσθαι αὐτῷ παῖδα.*

Varia:

206, 25 *ἐν τῇ Ἀττικῇ αὐτόχθων*; 207, 28 *αὗται εἰργόμεναι τροφῆς*; 209, 32 *Μινύου τοῦ Ὀρχομενοῦ ἐγένοντο*; 211, 20 *ἐδήλωσεν οἵᾳ ἐχρήσατο συμφορᾷ*; 214, 2 *πολλοὶ ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ ἀροτοῦ ἐνταῦθα φαίνονται κύκνοι*; 213, 27 *βουλῇ Ἀπόλλωνος*; 216, 5 *οὗτοι ἀνθρώπων οὐδενὶ συνῆλθον*; 218, 27 *χρόνῳ ἀφωρισμένῳ ὁρᾶται*; 224, 20 *πολλοὶ ἀπέθνησκον*; 228, 8 *δείσασα Μίνω ἐξέβαλλεν*; 236, 7 *σὺν ἀνδρὶ ἁλιεῖ Ἀνδρομήδει.*

Caput quartum.

De particulis coniunctionibusque paulo notabilioribus. — De compositionis arte Antoniniana. — De universo scribendi genere. — Antoninus Herodoti imitator.

In coniungendis sententiis quantopere adamaverit (*τὴν ἀφέλειαν* Herodoti imitatus) *συμπλεκτικοὺς συνδέσμους*, quaevis ostendere potest fabula. Exempla si vis cfr. 204, 10 sq.; molestissimum autem huius dicendi generis exemplum 206, 26 legitur: *οὗτος ἐβασίλευε τῶν ἀρχαίων ἀνθρώπων καὶ ἐγένετο δίκαιος καὶ πλούσιος καὶ ὅσιος καὶ ἱερὰ πλεῖστα ἐποίησεν Ἀπόλλωνι δίκας τε πλείστας ἐδίκασε καὶ αὐτὸν ἐμέμψατ' ἄνθρωπος οὐδεὶς ἀλλὰ ἑκόντων ἡγεῖτο πάντων καὶ πρὸς ὑπερβολὴν αὐτοῦ τῶν ἔργων μετέβαλον οἱ ἄνθρωποι τὰς τιμὰς τοῦ Διὸς καὶ ἔγνωσαν αὐτὰς εἶναι Περίφαντος καὶ ἱερὰ καὶ ναοὺς ἐποίησαν αὐτοῦ καὶ Δία Σωτῆρα προςηγόρευσαν καὶ Ἐπόψιον καὶ Μειλίχιον.*

Ornatum oratorium angue peius vitavit Liberalis; nec larga est apud eum particularum copia. μὲν, δὲ, οὖν, ἦ μὴν, γὲ leguntur. Notabilia videri possunt haec:

τὲ particula enuntiata coniungit; proprium antiquorum Atticorum et scriptorum posterioris aevi. cfr. 206, 29 δίκας τε πλείστας ἐδίκασε. Plura apud Bernhardy, Synt. der Griech. Sprache p. 483; W. Schmid, Atticism. II, 309.

τὲ καὶ, ut apud scriptores inferiores aetate haud raro, ita adhibetur, ut τὲ non ad sequens καὶ referatur, sed cui illatum est vocem praecedenti adiungat. cfr. 220, 16 ὁ μὲν γάρ ἐστι νεβροφόνος ἐρεμνὸς μέγας τε καὶ ἄλκιμος (ceterum desideratur particula καὶ inter νεβροφόνος et ἐρεμνός). — Iterum 221, 32 λέγεται γὰρ μουσικώτατος τῶν τότε γενέσθαι καὶ ἐπὶ βουκολικοῖς ᾄσμασι διαβοηθῆναι καὶ σύριγγα ποιμενικὴν ἐν τοῖς ὄρεσι συνθεῖναι καὶ λύρᾳ πρῶτος ἀνθρώπων κεχρῆσθαι πλεῖστά τε καὶ κάλλιστα μέλη ποιῆσαι. cfr. Oder p. 39; Hercher, Erot. Script. Graeci 1869, II, XXIV, ubi similia exempla ex Plutarcho, Aeliano aliis collecta invenies.

Coniunctionum adamavit Liberalis temporales: ἐπεὶ, ὅτε, ὅταν, ἐπειδὴ, πρὶν ἢ, πρόσθεν ἢ, ἄχρι. Commemoratione digna videntur:

ὥσπερ ὅτε 201, 29 ἡ μὲν οὖν Κτήσυλλα ἀπέρριψε τὸ μῆλον αἰδεσθεῖσα καὶ χαλεπῶς ἤνεγκεν, ὥσπερ ὅτε Κυδίππην Ἀκόντιος ἐξηπάτησεν. Epicorum accedit locutioni: ὡς ὅτε (e. g. Hom. B 894).

καθάπερ ὅτε similiter adhibitum 217, 28 ἱκέτευσεν εἴ πως αὐτῇ κόρος ἢ παῖς ἀντὶ τῆς θυγατρὸς δύναιτο γενέσθαι, καθάπερ ὅτε Καινὶς μὲν Ἄτρακος οὖσα θυγάτηρ ἐγένετο Καινεὺς ὁ Λαπίθης.

quem particularum usum non recte abiudicarunt ab Antonino Hercher (Herm. XII, 317) et Oder p. 3.

Adiungatur μὴ particula, ita adhibita ut ex verbo πυνθάνεσθαι pendeat: 223, 27 ἐπυνθάνετο παρ᾽ αὐτοῦ μὴ κλοπιμαίας βοῦς ἔγνω παρελαθείσας. Qui usus haud infrequens apud posteriores Graecos. cfr. Kuehner II § 589, 1, adn. 2. Exempla ex Arriano colligit Boehner, Act. Semin. Erlg. IV 1886 p. 51.

Semel ἀπόδοσις a particula δὲ initium facit 210, 27 ἄχρι μὲν οὖν θεοὺς ἐτίμων, εὐδαίμονες ἦσαν· ἐπεὶ δὲ λόγον ἀχρεῖον ἀπέρριψαν, ὅτι πλέον ἀλλήλους Ἥρας καὶ Διὸς φιλοῦσιν καὶ Ἥρα μεμψαμένη τὸν λόγον Ἔριν αὐτοῖς ἔπεμψεν, ἡ δὲ νεῖκος ἐνέβαλεν

εἰς τὰ ἔργα; ubi interpretes cum Herodoteam imitationem (de qua vide p. 35) non perspicerent, alius alio modo corrigere studebant scriptorem.

Sed haec hactenus; aliud addo:

In enarrandis igitur fabulis ut simplicissimo usus est genere scribendi Liberalis, ita in componendis disponendisque modeste in universum rem suam egit. Neglegentiae etiam exempla inveniri quippe cum in excerptoris libello versemur non mirabimur. exempla si vis adi Oderum p. 55, adn. 2.

E more recentiorum, ubi similis res narratur, similes vel easdem adhibet Liberalis formulas. cfr. quae hac de re dixerunt Hercherus (de fluv. p. 5) et Robertus (de Apoll. p. 41). exempla haud pauca congessit iterum Oderus p. 37, 38. Tu considera Antoninum puerum in scenam introducentem: 208, 29 *παῖς . . . . μονογενὴς ὢν τῷ πατρὶ καὶ καλὸς καὶ κατὰ τὴν ὄψιν καὶ τὸ τῆς ψυχῆς ἦθος.* — 212, 19 *παῖς . . . . εὐσχήμων τὴν ὄψιν, τὸ δὲ ἦθος ἄχαρις* — 216, 29 *παῖς . . . τὸ μὲν εἶδος οὐ μεμπτή, ἄχαρις δὲ τὸ ἦθος* — 223, 2 *παῖς περίβλεπτος τὴν ὄψιν.*

Sed quamvis sic haereat auctor certis in locutionibus, hoc tamen nolumus praetermittere id quoque eum egisse ut varietate quadam delectaret si non lectores, at tamen suum ipsius animum. Pauca hic quoque sufficiant exempla: modo *ἵναπερ εἱστήκει* dixit (205, 18), modo *ὅθιπερ εἱστήκει* (233, 16). In fabula XXIII substantiva *χλαῖναν* et *χλαμύδα* idem significantia in eodem enuntiato adhibuit. Alia congessit Oderus p. 38.

Mythographus igitur fuit Antoninus; propterea nemo mirabitur multas inveniri apud eum voces formulasque, quae a ceteris quoque mythographis adhibentur ideoque e communi scriptorum istorum thensauro vocabulorum depromptae optimo iure censendae sunt. Exempla illustrent:

Homines inducunt mythographi in solitudinem se recipientes: Ant. Lib. 216, 6 *οὗτοι ἀνθρώπων οὐδενὶ συνῆλθον, οὔτε εἰς ἄστυ κατιόντες οὔτε πρὸς εἰλαπίνας.* quibuscum cfr. Parthen. 168, 17 *αὕτη τὸ μὲν ἅπαν εἰς πόλιν οὐ κατήει, οὐδ' ἀνεμίσγετο ταῖς λοιπαῖς παρθένοις.*

Dei aegre ferunt quod ab hominibus neglegantur: Ant. Lib. 203, 29 *Ποσειδῶν μηνίσας ἐπεὶ κατέλυεν τὰς τιμὰς . . . .*

[Erat.] Catast. 243, 3 τῶν θεῶν δυσχερῶς τοῦτο φερόντων εἰ αἱ τιμαὶ καταλυθήσονται αὐτῶν.

Irati dei poenam mittunt Ant. Lib. 202, 22 αὕτη ἐφορμᾷ σῦν ἄγριον. cfr. Ap. Rhod. Schol. I 57 διὸ Ζεὺς ἐφορμᾷ αὐτῷ τοὺς Κενταύρους. Adiungi hic potest formula κατὰ μῆνιν (Ἀφροδίτης vel Ἀρτέμιδος), Ant. Lib. 202, 22; Parth. 156, 24. Item verbum ἐμβάλλειν Ant. Lib. 223, 6 ἐμβάλλει ταῖς κυσὶν λήθαργον; 220, 31 ἔρωτα ἐνέβαλεν. cfr. Apollod. 1, 9, 17 ἡ δὲ αὐταῖς ἐμβάλλει δυσοσμίαν; id. 2, 5, 10 ταῖς βουσὶν οἶστρον ἐνέβαλεν ἡ Ἥρα.

Deis templa aedificantur: ἱερὸν vel ἱερὰ ἱδρύσαντο; exempla passim.

Bestiae agros depopulantur; φθείρειν vel λυμαίνεσθαι adhibent mythographi. cfr. Ant. Lib. 202, 22 σῦς ὃς κατέφθειρε τὴν γῆν; 212, 27 λέων ὃς τὰ θρέμματα διελυμαίνετο; Ap. Rhod. Schol. I 517 λέοντι λυμαινομένῳ τὰ Μέγαρα.

Senex depingitur: Ant. Lib. 204, 8 ἐγεγόνει γηραιὸς ἤδη; Parthen. 1, 154, 11 γηραιὸς ἤδη ὢν — crudelis tyrannus: Ant. Lib. 219, 19 τύραννος ἐγένετο βίαιος; Apoll. 2, 1, 1 βίαιος ὢν τύραννος.

Custodem dei instituunt, καθιστάναι vel ἐφιστάναι φύλακα: Ant. Lib. 227, 11; Apoll. I, 2. 1; [Erat.] Catast. 241, 6. Anonym. de Incred. 23 24, 7W.

Plura etiam coacervari possunt exempla; sed sufficiant quae protuli.

In conformandis sententiis vero atque omnino in genere narrandi quamvis hic quoque similitudines habeat haud paucas cum ceteris mythographis, in universum tamen ad Herodoti properavit exemplar. Quae imitatio iam supra identidem commemorabatur (p. 5, 8, 10, 16); hic vero data opera illustrabitur, cum praesertim nemo eorum qui Antonino adhuc operas navarunt, ad hanc rem animum adverterit. Nonnulla eorum, quae prioribus in capitibus proferebantur, hic iustam assequentur explicationem. Disputabimus igitur in fine huius capitis de Antonini studiis Herodoteis.

Antoninus quatenus in oratione Herodotum imitatus sit.

Herodotum Halicarnassensem etsi inde a quarto saeculo non defuerunt, qui libros eius diligenter perscrutarentur necnon dictionem imitarentur, nulla tamen aetate maiore ardore maio-

ribusque studiis tractatum esse quam alterius p. Chr. saeculi initio nemo nescit. Testis Pausanias, testis Aelianus, testes alii, quos orationem Herodoteam imitando expressisse iamdudum cognitum est. cfr. Baehr, Herodot. IV, 1861 p. 474; Pfundtner, Pausanias imitator Herodoti 1866 p. 14 sq.; C. Wernicke, De Pausaniae Periegetae studiis Herodoteis, Berlin 1884; Bernhardy, Suidas ad. v. δίκην, θεοσυλής saepius.

Idem plane etiam in Antoninum cadit Liberalem; eum quam maxime in conscribendis fabulis Herodoti vestigia secutum esse permulta docent orationis exempla. Quare cum et ipsum scriptoris nomen et ea quae p. 26 disceptavimus ad alterum p. Chr. saeculum nos ducant (nam a clarissimis imperatoribus Antoninis nomen eum duxisse vix est quod neges), non dubito quin ipsis illis attribuendus sit viris doctis, qui τὴν ἀφέλειαν antiquiorum scriptorum, imprimis Herodoti et Xenophontis, imitandam sibi proposuerunt.

Nobis accuratius hoc loco hanc imitationem pertractaturis ita instituere libet disputationem, ut collatis eis locis, quibus cum ad verbum fere uterque concinat, de ipsa imitatione dubitari omnino nequit, enumeremus, quaecunque e genere dicendi, quo usus est mythographus, studiis Herodoteis videntur deberi.

1) Atque a quo proficiscendum est locus invenitur in fabula XII. Cycnus Phylio amatori suo comitique imperat, ut leonem forte tum agros populantem nullo adhibito ferro necet. Quibuscum conferas, quae narrat Herodotus 1, 36 de apro Mysorum agros pervastante.

Her. 1, 36.

ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ τούτῳ ἐν τῷ Μυσίῳ Οὐλυμπίῳ ὑὸς χρῆμα γίνεται μέγα. ὁρμεόμενος δὲ οὗτος ἐκ τοῦ οὔρεος τούτου τὰ τῶν Μυσῶν ἔργα διαφθείρεσκε .... (paulo post: ὦ βασιλεῦ, ὑὸς χρῆμα μέγιστον ἀνεφάνη ἡμῖν ἐν τῇ χώρῃ, ὃς τὰ ἔργα διαφθείρει.

Ant. Lib. 212, 25 sq.

ἐφάνη γὰρ ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ μέγα τι χρῆμα λέοντος ἐν Αἰτωλοῖς, ὃς αὐτούς τε καὶ τὰ θρέμματα διελυμαίνετο.

Respicias velim quam maxime locutionem ὑὸς χρῆμα. apud Herodotum nequaquam insolitam (cfr. Schweighaeuser s. v. lex. p. 375), ,eandemque etiam apud Antoninum saepius exstantem

(cfr. 222, 5 ἐξαίσιον γάρ τι καὶ ἄπιστον χρῆμα χειμῶνος; Herodot. 7, 188 χειμῶνος χρῆμα ἀφόρητον) — et verbum ἐφάνη (sive ἀνεφάνη), quod apud utrumque scriptorem legitur. cfr. etiam A. L. 237, 24 ἐφάνη γὰρ ἐν χρόνῳ τούτῳ Καδμείοις ἀλώπηξ χρῆμά τι ἐξηλλαγμένον.

2) Eandem porro deprehendimus inter utrumque similitudinem in fab. XXII. Cerambum inducit Antoninus pastorem, cantilena sua nymphas varie delectantem: 221, 29 sq. Jam legas velim Herodotum de Arione verba facientem:

Herod. 1, 23.	Ant. Lib. 221, 29 sq.
venisse Arionem *ἐόντα κιθαρῳδὸν τῶν τότε ἐόντων οὐδενὸς δεύτερον, καὶ διθύραμβον πρῶτον ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν ποιήσαντά τε καὶ ὀνομάσαντα καὶ διδάξαντα ἐν Κορίνθῳ. τοῦτον τὸν Ἀρίονα λέγουσι*	*λέγεται γὰρ* (sc. Cerambus) *μουσικώτατος τῶν τότε γενέσθαι καὶ* . . . . . *λύρᾳ πρῶτος ἀνθρώπων κεχρῆσθαι, πλεῖστά τε καὶ κάλλιστα μέλη ποιῆσαι. τούτων οὖν χάριν λέγουσιν ὀφθῆναι αὐτῷ τότε νύμφας* . . . . . .

3) Iterum Herodotus obversatus est Antonino in fab. XI. Aedon et Chelidon Polytechni filiolum mactant patrique ad cenam praeparant: 211, 16. Prodeat Herodotus (1, 48) quid Croesus ad temptanda Graecorum oracula patraverit memoriae prodens.

Herod. 1, 48.	Ant. Lib. 208, 24.
χελώνην καὶ ἄρνα κατακόψας ὁμοῦ ἧψε αὐτὸς ἐν λέβητι χαλκέῳ χάλκεον ἐπίθημα ἐπιθείς.	*καὶ τὸν παῖδα κατακόψασαι τὰ κρέα ἐν λέβητι συνθεῖσαι ταῦτα μὲν ἧψον, Ἀηδὼν* . . . .

4) Respicienda porro haec:

Herod. 9, 106.	Ant. Lib. 208, 24.
ἀπικόμενοι δὲ ἐς Σάμον οἱ Ἕλληνες ἐβουλεύοντο περὶ ἀναστάσιος τῆς Ἰωνίας (cfr. Baehr ad. l. l.)	*τῶν Δελφῶν βουλευομένων ὑπὲρ ἀναστάσεως.*

Considera quaeso substantivum *ἀνάστασις* apud utrumque eadem significatione sat rara adhibitum: solet enim significare

eversionem vel sedibus expulsionem; significatione emigrationis praeter hos duos locos invenitur apud Thucyd. 2, 14, Cassium Dionem 41, 7; cfr. Krueger ad Thuc. l. l.

Quibus exemplis, ex parte certis, ex parte, ut fieri solet hisce in quaestionibus, minus certis, quoniam apparet imitatum esse Antoninum Herodoti historias et ita apparet, ut dubitationi iam nullus relictus sit locus, ex ipso genere dicendi verborumque copia, quae Herodoto videtur debere Antoninus, liberiore quodam disputationis ordine recenseamus.

Ac primum quidem verba facienda sunt de conectendis singulis enuntiatis particula *καί*, qua cum compluria deinceps verba finita coniungantur, *εἰρομένη* quae vocatur *λέξις* evadit. Quam cum auctorum ionicorum, tum inprimis Herodoti propriam esse non est quod dicamus. cfr. p. 28.

In ipsis vero periodis efficiendis quantopere concinat uterque scriptor, haec, ni fallor, ostendunt exempla: Herodotus hoc conectendi enuntiata genus adamat: *κατ᾽ ἀρχὰς μὲν* (vel *τέως μὲν*, vel *τὰ μὲν πρῶτα*) . . . *ἐπεὶ δὲ* . . . . . .; idem Antoninus.

Herod. 5, 92, 14.
ὁ τοίνυν Περίανδρος κατ᾽ ἀρχὰς μὲν ἦν ἠπιώτερος τοῦ πατρός. ἐπείτε δὲ ὡμίλησε . . . . . Θρασυβούλῳ, πολλῷ ἔτι ἐγένετο Κυψέλου μιαιφονώτερος.

Ant. Lib. 231, 23.
καὶ κατὰ μὲν ἀρχὰς δι᾽ αἰδῶ κατέκρυπτε τὴν νόσον, ἐπεὶ δὲ τὸ πάθος αὐτὴν προῆγεν, ἐξεῖπε τὸν λόγον πρὸς Ἱππολύτην τὴν τροφόν.

Herod. 1, 61.
τὰ μέν νυν πρῶτα ἔκρυπτε ταῦτα ἡ γυνή. μετὰ δέ, εἴτε ἱστορεύσῃ εἴτε καὶ οὔ, φράζει τῇ ἑαυτῆς μητρί.

Ant. Lib. 236, 25.
ἡ δὲ Πρόκρις τὸ μὲν πρῶτον ἀπολέγεται τὸν χρυσόν, ἐπεὶ δὲ διπλάσιον εἰςέπεμψεν, ὁμολογεῖ καὶ προςδέχεται τὸν λόγον.

Herod. 2, 45.
τὸν δὲ (Herculem) *τέως μὲν ἡσυχίην ἔχειν, ἐπεὶ δὲ αὐτοῦ πρὸς τῷ βωμῷ κατάρχοντο, ἐς ἀλκὴν τραπόμενον πάντας σφέας καταφονεῦσαι.*

Similiter etiam comparata Anton. L. 228, 21; item 210, 24,

ubi de quo supra (p. 29) dictum est *δέ ἀποδοτικόν* invenimus. Sic saepius apud Herodotum *δέ* in apodosi legitur, epicorum nimirum poetarum more. cfr. Stein ad Herodot. 1, 112, 9. Similiter Arrianus, Exped. Alex. 1, 23, 4 *Ἀλεξάνδρῳ δὲ ὡς ἀπηγγέλθη ταῦτα ἔκ τινων αὐτομολησάντων ἐκ τοῦ ἔργου καὶ τὸ πῦρ πολὺ καθεώρα αὐτός, καίτοι ἀμφὶ μέσας που νύκτας ἦν τὸ γιγνόμενον, ὁ δὲ καὶ ὣς ἐξαγαγὼν τοὺς Μακεδόνας τοὺς μὲν ἔτι ἐμπιπράντας τὴν πόλιν ἔκτεινεν.* cfr. Krueger ad l. l. II p. 71; Boehner, Act. Sem. Erlg. IV p. 28.

Similitudinem quandam (quae explicari paucis cum nequeat, ex ipsis velim cognoscatur exemplis) hi porro ostendunt loci:

Herod. 4, 201.	Ant. Lib. 205, 26.
Ἄμασις ὁ στρατηγὸς τοῦ πεζοῦ μηχανᾶται τοιάδε. μαθὼν τοὺς Βαρκαίους, ὡς . . . . . οὐκ αἱρετοὶ εἶεν, ποιεῖ τοιάδε.	*ἰδὼν Τιμάνδρην ἠράσθη. μαθὼν δ'ὅτι ἀνδρὸς ἦν χήρα, πείσας χρήμασιν ἐμίγνυτο . . . . .*

Herod. 9, 110.	Ant. Lib. 206, 3.
μαθοῦσα δὲ τὸ ποιεύμενον . . . . . . τῇ Μασίστεω γυναικὶ ἐβούλευε ὄλεθρον. φυλάξασα δὲ τὸν ἄνδρα τὸν ἑωυτῆς Ξέρξην βασιλήιον δεῖπνον προτιθέμενον . . . . χρηίζει τοῦ Ξέρξεω	*μαθὼν δ'ὅτι ἀνδρὸς ἦν χήρα . . . . . . κἀκείνῳ δόλον ἐβούλευε. δοὺς πλεῖστα δῶρα καὶ ἀναπείσας. . . . εὐνάζεται σὺν αὐτῇ*

Nunc etiam, ut ad cetera transeamus, apparet quam ob rem dualem numerum non habeat mythographus, praetulerit vero particulam *πρὶν ἤ* pro simplici *πρὶν*, qua sola Attici utebantur. Krueger 69, 58.

Affulget etiam lux repetito substantivo in enuntiatis, qualia sunt:

208, 20 *καὶ ἐν αὐτῷ ἐστιν ἔτι νῦν σπήλαιον ὑπερμέγεθες, ἐν ᾧ θηρίον ᾤκει μέγα καὶ ὑπερφυές καὶ αὐτὸ Λαμίαν, οἱ δὲ Σύβαριν ὠνόμαζον. τοῦτο καθ' ἡμέραν ἑκάστην τὸ θηρίον ἐπιφοιτῶν ἀνήρπαζεν* (ubi *τὸ θηρίον* imprudenter tollere conatus est Beckius, teste Kochio, Ant. Lib. XLVIII).

230, 17 *καὶ εἰς τοῦτο παροῦσαν τὸ ἱερὸν Δρυόπην ἥρπασαν Ἁμαδρυάδες νύμφαι . . . . .* antecedunt: *ἱδρύσατο δὲ καὶ Ἀπόλλωνος ἱερὸν ἐν τῇ Δρυοπίδι.*

cfr. etiam 214, 17; 215, 5.

Hic loquendi usus Herodoto peculiaris est. e. g. 1, 7; 1, 37 *οὔνομα δέ οἱ ἦν Ἄτυς. τοῦτον δὴ ὦν τὸν Ἄτυν*; 1, 60 *ἐν τῷ δήμῳ τῷ Παιανιέϊ ἦν γυνὴ μέγαθος ἀπὸ τεσσέρων πηχέων ἀπολείπουσα τρεῖς δακτύλους· ταύτην τὴν γυναῖκα σκευάσαντες πανοπλίῃ* . . . . .

Studiose Herodotum legentem porro ostendunt: Ant. Lib. 218, 12 *ἐν Θήβαις ταῖς Βοιωτίαις*, qua in locutione offenderunt Verheykius Teucherusque olim, nuper Oderus flagitantes *ἐν Θήβαις τῆς Βοιωτίας* vel *ταῖς Βοιωτίας*. At Herodotus 5, 67, 4 *πέμψας ἐς Θήβας τὰς Βοιωτίας*; similiter alibi (2, 58; 3, 10) *Θῆβαι αἱ Αἰγύπτιαι.*

ubertas illa dicendi: 236, 6 *σὺν ἀνδρὶ ἁλιεῖ*; 236, 22 *ἄνδρα οἰκιήτην*; 232, 23 *ἄνδρες βουκόλοι*; 224, 25 *γυνὴ Θῆσσα.* Herodot. *ἀνὴρ ἁλιεὺς* (3, 42); *ἀνὴρ χαλκεύς* (4, 200); *ἀνδρὸς βασιλέος* (1, 90); alia exempla colligit Stein ad 1, 90 *ἀνὴρ μάντις* (6, 83), *ἄνδρα αὐλητήν* (1, 141).

ostendit substantivum *τὰ οἰκία* pro *οἶκος* vel *ἡ οἰκία* nescio quamsaepe ab Antonino adhibitum. Herod. 3, 50 *ἐξελαύνει* (eum) *ἐκ τῶν οἰκίων.* Ant. Lib. 235, 17 *ἐξήλασαν ἐκ τῶν οἰκίων.*

evincit adiectivum *ἐπάϊστος*, Herodoti proprium. 232, 6 *Σμύρνα δ' ὡς ἐξίκετο πρὸς αὐτόν, ἐπάϊστος ἐγένετο.* Herod. 8, 128 *ὁ μὲν δὴ τοιούτῳ τρόπῳ ἐπάϊστος ἐγένετο.*

formula *οἷα θεοβλαβής* Ant. Lib. 222, 6; Herod. 1, 127 *ὥστε θεοβλαβὴς ἐών.* cfr. 3, 25 *οἷα ἐμμανὴς ἐὼν*; *θεοβλαβὴς* iterum 8, 137. — particula *οἷα*, perrara apud Atticos, frequentata tamen apud Herodotum. Krueger 56, 12, 2; id. ad Herod. 1, 61, 1. cfr. etiam Ant. 229, 26 *φωνὴ νυκτὸς ἐκ τῆς ὕλης* (*ἀκούεται*) *οἷα θρηνούντων.*

probant verba *χρηστηριάζομαι* (A. L. 208, 24, Herodoto proprium, inter recentes apud Diodorum, Plutarchum al.); — *φοιτᾶν* (frequens ut apud Herodotum, ita apud Liberalem; Herodotea est formula *παρ' ἄνδρα φοιτᾶν* vel *φοιτᾶν παρὰ τὴν γυναῖκα* (5 70) (exempla apud Pfundtner, Pausanias Herodot. imitator p. 36); similiter Anton. 206, 5 *παρὰ Τιμάνδρην φοιτᾶν*): — adverbium *περισσῶς* (quod saepissime apud Herodotum, bis apud Liberalem legitur).

addi debet *ἐπιλεξάμενος* forma ex Herodoto petita 206, 9; cfr. p. 5.

commemorandae porro sunt formulae verbo *λαβεῖν* compositae. e. g. Herod. 1, 34 *νέμεσις μεγάλη ἔλαβε Κροῖσον*; 1, 165 *ὑπὲρ ἡμίσεας τῶν ἀστῶν ἔλαβε πόθος τε καὶ οἶκτος τῆς πόλιος*. H. 6, 74 *Κλεομένεα ἐπάϊστον γενόμενον κακοτεχνήσαντα ἐς Δημάρητον δεῖμα ἔλαβε Σπαρτιητέων*. Ant. Lib. 210, 8 *τὰς κόρας δεῖμα ἔλαβε*; 224, 20 *Ἀονίαν ὅλην ἔλαβε λοιμός*; 232, 4 *Θείαντα πόθος ἔλαβεν ἐκμαθεῖν*.

item *ἔντομα θύειν* 205, 21 et 234, 5, praecedente Herodoto 2. 119 *λαβὼν δύο παιδία ἀνδρῶν ἐπιχωρίων ἔντομά σφεα ἐποίησε*; 7, 191: *ἔντομά τε ποιοῦντες*. Legitur etiam apud Apoll. Rhod. 1, 567 *καί μιν κυδαίνοντες ὑπὸ κνέφας ἔντομα μήλων Κεῖαν*; 2, 926 *καὶ ἥγνισαν ἔντομα μήλων*.

item formula *δεινὸν ποιεῖσθαι*, 209, 4 *πληγεὶς δ' ἔρωτι καὶ πυθόμενος καθ' ἥντινα πρόφασιν ἔρχονται, δεινὸν ἐποιήσατο μὴ οὐκ ἀμῦναι πρὸς δύναμιν, ἀλλὰ περιιδεῖν κ. τ. λ.* Sic saepe Herodotus 8, 93 *δεινὸν γάρ τι ἐποιεῦντο γυναῖκα ἐπὶ τὰς Ἀθήνας στρατεύεσθαι*; 8, 16; 1, 127; 1, 61. cfr. etiam 1, 187, 2 *Δαρείῳ δὲ καὶ δεινὸν ἐδόκεε εἶναι τῇσι πύλῃσι μηδὲν χρᾶσθαι καὶ χρημάτων κειμένων καὶ αὐτῶν τῶν χρημάτων ἐπικαλεομένων μὴ οὐ λαβεῖν αὐτά*.

porro Ant. Lib. 207, 4 *ἀπολέσθαι πανώλεθρον*. *πανώλεθρος* poetis usitatum scaenicis, ut alia complura Herodotea. Herod. 6, 37 *πανώλεθρος ἐξαπόλλυται*; etiam apud Pausaniam, cfr. Pfundtner, l. l. p. 52.

fortasse etiam *συμφορῇ χρῆσθαι*. Ant. Lib. 211, 20 *ἐδήλωσεν οἵᾳ ἐχρήσατο συμφορᾷ*. Herod. 1, 42 *οὔτε γὰρ συμφορῇ τοιῇδε κεχρημένον οἰκός ἐστι ἐς ὁμήλικας εὖ πρήσσοντας ἰέναι, οὔτε τὸ βούλεσθαι πάρα*.

item p. 224, 9 *κατ' ὀργὴν ὡς εἶχε*. cfr. Herod. 1, 61 *ὀργῇ ὡς εἶχε*. idem 1, 114.

Quae cum ita sint, verba in fabula 31, 229, 10 *καὶ ἐγένετο ταῦτα πολὺ πρὸ τῆς Ἡρακλέους στρατείας* cave quaeso interpolatori tribuas cum Odero Martinioque. Cum per se apta sunt, tum defenduntur Herodot. 5, 70. Leguntur postquam expositum est, quomodo Cylonis amici perierint. haec: *ταῦτα πρὸ τῆς Πεισιστράτου ἡλικίης ἐγένετο*. Similiter 7, 137 *ταῦτα μέν νυν πολλοῖσι ἔτεσι ὕστερον ἐγένετο τοῦ βασιλέος στόλου*. cfr. etiam 2, 44 extr.

Nec mirum, quod tantopere inter se conspirant Ant. Lib. 225, 31 *Ὕλᾳ δὲ θύουσιν ἄχρι νῦν παρὰ τὴν κρήνην οἱ ἐπιχώριοι* et Herodotus, velut 7, 178 *Δελφοὶ μὲν δὴ κατὰ τὸ χρηστήριον ἔτι καὶ νῦν τοὺς ἀνέμους ἱλάσκονται*; item Ant. Lib. 227, 30 *καὶ αὐτὴν ἐποίησαν δολερὰν γαλῆν καὶ δίαιταν ἔδωκαν ἐν τῷ μυχῷ καὶ ἄμορφον ἀπέδειξαν τὴν εὐνήν. θορίσκεται μὲν γὰρ διὰ τῶν ὤτων, τίκτει δ'ἀναφέρουσα τὸ κυούμενον ἐκ τοῦ τραχήλου* (quae verba ‚omnium minime poetam decebant' G. Ae. Koch 1832 p. XLII) atque Herodotus velut 3, 109, 1—2.

Et sic saepius in depingendis bestiis Herodotus videtur Antonini animo obversatus esse. cfr. velim Ant. Lib. 208, 13 cum eis, quae Herodotus 2, 68 de crocodilo narrat; Ant. 222, 19 sqq. et Herod. 2, 68 *ἔχει δὲ ὀδόντας μεγάλους* sq., 2, 71.

II.

Antonini Liberalis fabulae

tres e codice Palat. denuo recensitae.

Absoluta priore commentationis parte, qua de Antonini elocutione et genere scribendi agebatur, hac altera, ut novae a nobis curandae editionis specimina quaedam, Antonini fabulas tres apponemus tales, quales ab ipso auctore profectas esse verisimile videtur nobis.

Qua de opera haec liceat praemonere:

Palatini praeclarissimi codicis scripturas, etiam in rebus orthographicis paulo gravioribus, diligenter enotavimus; ubi nunc deficit ille, ad Xylandri editionem principem, quae prodiit Basileae a. 1561, erat confugiendum.

Coniecturarum certas in textum recipere non dubitavimus; minus certae vel dubiae in adnotatione critica invenientur. Eae vero emendationes, quae a prioribus viris doctis de veris codicis scripturis titubantibus prolatae et a Kochio Westermannoque repetitae sunt, consulto nobis erant neglegendae. Ubi de reciperanda ipsius Antonini scriptura desperandum videtur (quod haud raro accidit, cum unus praesto nobis sit codex, licet ab vetustate magnopere commendatus) ad sententiam quoad fieri potuit locum restituere conati sumus.

Addita appendice de locis nonnullis fusius disceptavimus cum aliis ducti rationibus, tum illa, ut quid de interpolationibus, quas in mythographo invenisse sibi visi sunt magna cum fiducia Hercherus Oderusque, nobis videatur, distincte appareat.

Ant. Lib. fab. I.

ΚΤΗΣΥΛΛΑ.

Ἱστορεῖ Νίκανδρος ἑτεροιουμένων γ΄.

Κτήσυλλα ἐγένετο Κεία τὸ γένος ἐξ Ἰουλίδος, Ἀλκιδάμαντος θυγάτηρ. ταύτην ἰδὼν Ἑρμοχάρης Ἀθηναῖος χορεύουσαν Πυθίοις περὶ τὸν βωμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Καρθαίᾳ ἐπεθύμησεν αὐτῆς καὶ ἐπιγράψας μῆλον ἔρριψεν ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀρτέμιδος, ἡ δὲ ἀνείλετο καὶ ἀνέγνω· ἐγέγραπτο δὲ ὅρκος κατὰ τῆς Ἀρτέμιδος, ἦ μὴν γαμηθήσεσθαι Ἑρμοχάρει Ἀθηναίῳ. ἡ μὲν οὖν Κτήσυλλα ἀπέρριψε τὸ μῆλον αἰδεσθεῖσα καὶ χαλεπῶς ἤνεγκεν, ὥσπερ ὅτε Κυδίππην Ἀκόντιος ἐξηπάτησεν· Ἑρμοχάρει δὲ αἰτησαμένῳ κατήνεσε τὸν γάμον ὁ πατὴρ ὁ τῆς Κτησύλλης καὶ ὤμοσεν τὸν Ἀπόλλωνα τῆς δάφνης ἁψάμενος. ἐπεὶ δὲ διῆλθεν ὁ τῶν Πυθίων χρόνος, Ἀλκιδάμας ἐκλαθόμενος τὸν ὅρκον ὃν ὤμοσεν ἑτέρῳ συνῴκιζε τὴν θυγατέρα. καὶ ἡ παῖς ἔθυεν ἐν τῷ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερῷ· χαλεπῶς δὲ φέρων Ἑρμοχάρης ἐπὶ τῷ τούτου διαμαρτεῖν εἰςέδραμεν εἰς τὸ Ἀρτεμίσιον· καὶ ἡ παῖς αὐτὸν ἰδοῦσα κατὰ θεὸν ἠράσθη καὶ συνθεμένη διὰ τῆς τροφοῦ, διαλαθοῦσα τὸν πατέρα, νύχιον ἀπέπλευσεν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ γάμος ἐπράχθη τῷ Ἑρμοχάρει. τεκοῦσα δ᾽ ἡ Κτήσυλλα καὶ χαλεπῶς ἐκ

---

3 *περὶ* Verheykius: *πάρα* **P** quod tuetur Kochius ‖ 7 *κατὰ*, oblitteratum in **P** reposuit Xylander ‖ 10 *ὥσπερ ὅτε Κυδίππην Ἀκόντιος ἐξηπάτησεν* interpolatori tribuunt Hercherus (Herm. 12. 317) et Oderus | in margine codicis sigillum <ч, quo ad Acontii Cydippaeque exemplum animum lectoris advertere voluit librarius ‖ 16 *συνῴκισε* Broendstedius (Reis. u. Untersuch. in Griech. 1. 96) coll. Aelian. V. H. 8, 9 ‖ 17 *ἡ μὲν ἔθυεν* deleto *παῖς* Fonteinius ‖ 19 *ταύτης* Oderus, cfr. Thucyd. 2. 78 ‖ 20 *κατὰ θεον* Munckerus: *κατὰ θεῖον* **P** quod defendit C. Dilthey ‖ 21 *διαλαθοῦσα τὸν πατέρα νύχιον, ἀπέπλευσεν* distinxit librarius in **P**: possis *νύχιος* ‖ 24 *κακῶς διατεθεῖσα* Martinius, cfr. Lucian. Abdict. 2

τοῦ τύκου διατεθεῖσα ἐτελεύτησε κατὰ δαίμονα, ὅτι ὁ πατὴρ αὐτῆς ἐψεύσατο τὸν ὅρκον. καὶ τὸ μὲν σῶμα κομίσαντες ἔφερον ὅπως κηδεύσωσιν, ἐκ δὲ τῆς στρωμνῆς πελειὰς ἐξέπτη καὶ τὸ σῶμα τῆς Κτησύλλης ἀφανὲς ἐγένετο. χρωμένῳ δ᾽ Ἑρμοχάρει ὁ θεὸς ἀνεῖπεν ἱδρύσασθαι ἱερὸν παρὰ τοῖς Ἰουλιήταις ἐπώνυμον Ἀφροδίτης Κτησύλλης· ἔχρησε δὲ καὶ τοῖς Κείοις. οἱ δὲ θύουσιν ἄχρι νῦν, Ἰουλιῆται μὲν Ἀφροδίτην Κτήσυλλαν ὀνομάζοντες, οἱ δὲ ἄλλοι Κτήσυλλαν Ἑκαέργην.

---

30 *ἀνεῖλεν* Nauckius; cfr. Pollux 1, 17, 1, 19. Thom. Mag. 23 R. Nauck. in Jambl. edt. 1886, p. 9 ‖ 32 *Ἀφροδίτης* abesse mavult O. Schneider ‖ 34 *Ἀφροδίτην Κτήσυλλαν ὀνομάζοντες* Perizonius ad Aelian. N. H. 4, 15: *Ἀφροδίτῃ Κτήσυλλαν ὀνομάζοντες* **P** quod tuetur Broendstedius; *οἱ δὲ θύουσιν ἄχρι νῦν Ἀφροδίτῃ. Ἰουλιῆται μὲν Κτήσυλλαν ὀνομάζοντες, οἱ δὲ ἄλλοι Κτήσυλλαν Ἑκαέργην* Bastius ‖

Ant. Lib. f. IV.

ΚΡΑΓΑΛΕΥΣ.

Ἱστορεῖ Νίκανδρος ἑτεροιουμένων α´ καὶ Ἀθανάδας Ἀμβρακικοῖς.

Κραγαλεὺς ὁ Δρύοπος ᾤκει γῆς τῆς Δρυοπίδος παρὰ τὰ λουτρὰ τὰ Ἡρακλέους ἃ μυθολογοῦσιν Ἡρακλέα πλήξαντα τῇ κορύνῃ τὰς πλάκας τοῦ ὄρους ἀναβαλεῖν. ὁ δὲ Κραγαλεὺς οὗτος ἐγεγόνει γηραιὸς ἤδη καὶ τοῖς ἐγχωρίοις ἐνομίζετο δίκαιος εἶναι καὶ φρόνιμος. καὶ αὐτῷ νέμοντι βοῦς προσάγουσιν Ἀπόλλων καὶ Ἄρτεμις καὶ Ἡρακλῆς κριθησόμενοι περὶ Ἀμβρακίας τῆς ἐν Ἠπείρῳ· καὶ ὁ μὲν Ἀπόλλων ἑαυτῷ προσήκειν ἔλεγε τὴν πόλιν ὅτι Μελανεύς υἱὸς ἦν αὐτοῦ, <ὁ> βασιλεύσας μὲν

---

8 De condita Ambracia testimonia colligit Oberhummer, Akarnanien 1887, p. 73 sq. ‖ 11 articulum addidi.

Δρυόπων καὶ πολέμῳ λαβὼν τὴν πᾶσαν Ἤπειρον, γεννήσας δὲ παῖδας Εὔρυτον καὶ Ἀμβρακίαν, ἀφ' ἧς ἡ πόλις Ἀμβρακία καλεῖται· καὶ αὐτὸν μέγιστα χαρίσασθαι ⟨διὰ⟩ τοῦτο τῇ πόλει· Σισυφίδας μὲν γὰρ αὐτοῦ προστάξαντος ἀφικομένους κατορθῶσαι τὸν πόλεμον Ἀμβρακιώταις τὸν γενόμενον αὐτοῖς πρὸς Ἠπειρώτας, Γόργον δὲ τὸν [ἀδελφὸν] Κυψέλου κατὰ τοὺς αὐτοῦ χρησμοὺς λαὸν ἔποικον ἀγαγεῖν εἰς Ἀμβρακίαν ἐκ Κορίνθου, Φαλαίκῳ δὲ τυραννοῦντι τῆς πόλεως αὐτοῦ κατὰ μαντείαν Ἀμβρακιώτας ἐπαναστῆσαι, καὶ παρὰ τοῦτο [πολλοὺς] ἀπολέσθαι τὸν Φάλαικον. τὸ δὲ ὅλον αὐτὸς ἐν τῇ πόλει παῦσαι πλειστάκις ἐμφύλιον πόλεμον καὶ ἔριδας καὶ στάσιν, ἀντὶ τούτων δ' ἐμποιῆσαι εὐνομίαν καὶ θέμιν καὶ δίκην, ὅθεν αὐτὸν ἔτι νῦν παρὰ τοῖς Ἀμβρακιώταις σωτῆρα Πύθιον ἐν ἑορταῖς καὶ εἰλαπίναις ᾄδεσθαι. Ἄρτεμις δὲ τὸ μὲν νεῖκος κατέπαυε τὸ πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα, παρ' ἑκόντος δ' ἠξίου τὴν Ἀμβρακίαν ἔχειν· ἐφίεσθαι γὰρ τῆς πόλεως κατὰ πρόφασιν τοιαύτην· ὅτε

---

14 *ἀφ'* Munckerus: *ἐφ'* *P*, et *ἐπὶ* sic non raro; sed punctum superaddidit librarius ut maluerit *ἀφ'*. cfr. p 40, 3 || 15 *διὰ* addidi; *ταύτῃ* Munckerus 19 ***Γόργον*** Kochius: ***Τόργον*** *P*; at in nummis Ambracioticis nomen ***Γόργος*** legi primus ostendit Raoul-Rochette, Annal. d. Institut. 1829, 312 sq. Mon. ined. d. Instit. I pl. XIV, 1 et 2 | *τὸν **Κυψέλου*** scripsi: *τὸν ἀδελφὸν **Κυψέλου** P*. cfr. Strabo 7, 325 *ὑπέρκειται δὲ αὐτῆς* (Ambracia) *τοῦ μυχοῦ μικρόν, **Γόργου τοῦ Κυψέλου** κτίσμα.* Boeckh. C. J. G. I 58; Oberhummer l. l. p. 76 || 20 *αὐτοῦ* Oderus 24 *πολλοὺς* delet Kochius: *Φαλαίκῳ δὲ τυραννοῦντι τῆς πόλεως αὐτοῦ κατὰ μαντείαν Ἀμβρακιώτας ἐπαναστῆσαι· καὶ παρὰ τοῦτο πολλούς, ἀπολέσθαι τὸν Φάλαικον· P*: *πολλοῦ ἀπολιπέσθαι* O. Schneider; possis etiam *πολέμῳ ἀπολέσθαι* 25 *παῦσαι* Xylander: *ποιῆσαι P* | 27 *ἀντὶ τούτων δ' ἐμποιῆσαι* scripsi: *ἐμποιῆσαι ἀντὶ τούτων δ' εὐνομίαν P*; *ἐμποιῆσαι δ' ἀντὶ τούτων* Oderus, *ἀντὶ τούτων* delet Buechelerus ||

Φάλαικος ἐτυράννευε τῆς πόλεως, οὐδενὸς αὐτὸν δυναμένου κατὰ δέος ἀνελεῖν αὐτῇ κυνηγετοῦντι τῷ Φαλαίκῳ προφῆναι σκύμνον λέοντος, ἀναλαβόντος δὲ εἰς τὰς χεῖρας ἐκδραμεῖν ἐκ τῆς ὕλης τὴν μητέρα καὶ προσπεσοῦσαν ἀναρρῆξαι τὰ στέρνα τοῦ Φαλαίκου, τοὺς δ' Ἀμβρακιώτας ἐκφυγόντας τὴν δουλείαν Ἄρτεμιν Ἡγεμόνην ἱλάσασθαι καὶ ποιησαμένους ἀγροτέρης εἴκασμα παραστήσασθαι χάλκεον αὐτῷ θῆρα. ὁ δὲ Ἡρακλῆς ἀπεδείκνυεν Ἀμβρακίαν τε καὶ τὴν σύμπασαν Ἤπειρον οὖσαν ἑαυτοῦ· πολεμήσαντας γὰρ αὐτῷ Μολοττοὺς καὶ Χάονας καὶ Θεσπρώτους καὶ σύμπαντας Ἠπειρώτας ὑπ' αὐτοῦ κρατηθῆναι, ὅτε τὰς Γηρυόνου βοῦς συνελθόντες <ἔμελλον> ἀφελέσθαι. χρόνῳ δ' ὕστερον λαὸν ἔποικον ἐλθεῖν ἐκ Κορίνθου καὶ τοὺς πρόσθεν ἀναστήσαντας Ἀμβρακίαν συνοικίσαι. Κορίνθιοι δὲ πάντες εἰσὶν ἀφ' Ἡρακλέους. ἃ διακούσας ὁ Κραγαλεὺς ἔγνω τὴν πόλιν Ἡρακλέους εἶναι. Ἀπόλλων δὲ κατ' ὀργὴν ἁψάμενος αὐτοῦ τῇ χειρὶ πέτρον ἐποίησεν ἵναπερ εἱστήκει. Ἀμβρακιῶται δὲ Ἀπόλλωνι μὲν Σωτῆρι θύουσι, τὴν δὲ πόλιν Ἡρακλέους καὶ τῶν ἐκείνου παίδων νενομίκασι, Κραγαλεῖ δὲ μετὰ τὴν ἑορτὴν Ἡρακλέους ἔντομα θύουσιν ἄχρι νῦν.

---

34 *Φαῦλος* flagitarunt Burmannus et Jacobsius coll. Aelian. H. A. 12, 40 *Ἀμβρακιῶται, ἐπεὶ τὸν τύραννον αὐτῶν Φαῦλον διεσπάσατο λέαινα, τιμῶσι τὸ ζῷον αἴτιον αὐτοῖς ἐλευθερίας γεγενημένον* ‖ 35 in margine ***P*** a pr. m. scriptum exstat *περὶ Φαλαίκου* ‖ 42 *παραστῆσαι* Oderus ‖ 43 *Ἀμβρακίαν τὲ* ***P*** ‖ 45 *αὐτο* ***P***, erat *αὐτῷ Μολοττοὺς* Rohdeus: ***Κελτοὺς P***: ***Κελαίθους*** e Stephano (***Κέλαιθοι*** *ἔθνος* ***Θεσπρωτικόν***) Berkelius, sed haec gens quam maxime est ignota; *πολεμήσαντος γὰρ αὐτοῦ* ***Κελτοὺς, καὶ Χάονας καὶ Θεσπρώτους*** O. Schneider ‖ 48 *ἔμελλον* addidi coll. p. 206, 22; *συνελθόντες ἀφελέσθαι* ***P***. *συνελθόντες* <*ἤθελον*> *ἀφελέσθαι* Hemsterhusius ‖

Ant. Lib. fabula VII.

ΑΝΘΟΣ.

Ἱστορεῖ Βοῖος Ορνιθογονίας α΄.

Αὐτονόου τοῦ Μελανέως καὶ Ἱπποδαμείας ἐγένοντο υἱοὶ μὲν Ἐρῳδιὸς [καὶ] Ἄνθος Σχοινεὺς Ἄκανθος, θυγάτηρ δὲ Ἀκανθὶς ᾗ κάλλιστον εἶδος ἔδωκαν οἱ θεοί. τῷ δὲ Αὐτονόῳ τούτῳ ἐγένοντο ἵππων ἀγέλαι πλεῖσται καὶ ἔνεμον αὐτὰς Ἱπποδάμεια <ἡ> τούτου γυνὴ καὶ οἱ παῖδες αὐτῶν. ἐπεὶ δὲ Αὐτονόῳ γῆν ἔχοντι πλείστην οὐδεὶς καρπὸς ἐφαίνετο κατ᾽ ὀλιγωρίαν ἔργων, ἀλλ᾽ ἔφερεν αὐτῷ σχοίνους ὁ χῶρος καὶ ἀκάνθας, ἀπ᾽ αὐτῶν ὠνόμασε τοὺς παῖδας Ἄκανθον καὶ Σχοινέα καὶ Ἀκανθίδα καὶ τὸν πρεσβύτατον Ἐρῳδιόν, ἐπεὶ αὐτὸν ἠρώησεν ὁ χῶρος· οὗτος ὁ Ἐρῳδιὸς πλεῖστον ἐφίλησε τὰς ἀγέλας τῶν ἵππων καὶ ἔτρεφεν αὐτὰς ἐν τῷ λειμῶνι. ἐπεὶ δὲ Ἄνθος [τοῦ Αὐτονόου παῖς] ἐξήλασε τὰς ἵππους ἐκ τοῦ λειμῶνος, αὗται εἰργόμεναι τροφῆς ἐξεθύμηναν καὶ τὸν Ἄνθον ἐπισιᾶσαι κατεβίβρωσκον πλεῖστα ἐπιβοώμενον ἀμῦναι τοὺς θεούς. ὁ μὲν οὖν πατὴρ ὑπὸ ἄχους ἐκπλαγεὶς ὤκνησεν ἀπελάσαι τὰς ἵππους καὶ ὁ θεράπων τοῦ παιδὸς, ἡ δὲ μήτηρ διεμάχετο πρὸς τὰς ἵππους, ἀλλὰ διὰ τὴν τοῦ σώματος ἀσθένειαν οὐδὲν ἐδυνήθη πρὸς τὸν ὄλεθρον ἐπαμῦναι. κἀκεῖνοι μὲν οὕτω τεθνεῶτα τὸν Ἄνθον ἔκλαιον, Ζεὺς δὲ

Codicis folium, in quo scripta olim erat fabula, hodie deest.

2 *καὶ* vix sanum || 6 Articulum addidi || 12 *ἐπεὶ αὐτὸς ἠρώησεν τοῦ χώρου* vel *τὸν χῶρον* Oderus; *ἐπεὶ Αὐτόνοος ἠρώησε τὸν χῶρον* Knaackius (Wochenschr. f. klass. Philolog. 1890, 38): possis: *ἐπεὶ Αὐτόνοον ἠρώησεν ὁ χῶρος*; *ἐπεὶ καρπὸν ἠρώησεν ὁ χῶρος* i. e. quoniam messem negaverat terra Kaibelius || 14 *ἔτρεφον* Xylander || 15 *λειμῶνι* Xylander, *χειμῶνι* teste eodem ***P*** | *τοῦ Αὐτονόου παῖς* delent Oderus Martiniusque || 21 *καὶ ὁ θεράπων τοῦ παιδός* interpolatori tribuit Oderus || 25 *οὕτω* Xylander: *οὔπω* ***P***.

καὶ Ἀπόλλων οἰκτείραντες πάντας αὐτοὺς ἐποίησαν ὄρνιθας, τὸν μὲν Αὐτόνοον ὄκνον, ὅτι [αὐτοῦ ὁ πατὴρ] ὤκνησεν ἀπελάσαι τὰς ἵππους, τὴν δὲ μητέρα κορυδὸν, ὅτι ἐκορύσσετο πρὸς τὰς ἵππους μαχομένη περὶ τοῦ παιδός· αὐτὸν δὲ τὸν Ἄνθον καὶ τὸν Ἐρῳδιὸν καὶ Σχοινέα καὶ Ἄκανθον καὶ Ἀκανθυλλίδα γενομένους ὄρνιθας τῷ αὐτῷ ἐποίησαν ὀνόματι καλεῖσθαι καθὰ καὶ πρὶν ἢ μεταβαλεῖν αὐτοὺς ὠνομάζοντο, τὸν δὲ θεράποντα τὸν ὀπηδὸν τοῦ Ἄνθου κατὰ ταὐτὰ τῷ ἀδελφῷ τοῦ παιδὸς ἐποίησαν ἐρῳδιὸν, ἀλλ' οὐχ ὅμοιον· ἥσσων γάρ ἐστιν ἱκανῶς τοῦ πελλοῦ καὶ οὐ γίνεται σύνεδρος οὗτος ὁ ἐρῳδιὸς ἄνθῳ, καθάπερ οὐδ' ὁ ἄνθος τῷ ἐφίππῳ, ὅτι μέγιστα κακὰ ἔπαθεν ὁ Ἄνθος ὑπὸ τῶν ἵππων. καὶ ἔτι νῦν ὅταν ἀκούσῃ φωνοῦντος ἵππου φεύγει μιμούμενος ἅμα τὴν φωνήν.

---

27 ***Τὸν μὲν Αὐτόνοον ὄκνον*** scripsi; ***Αὐτόνοον μὲν εἰς τὸν Ὄκνον*** Xylander || 28 *αὐτοῦ ὁ πατὴρ* delevit Oderus | *ἀπελάσαι* Berkelius: *ἀπέλασε* Xylander || 32 *Ἀκανθίδα* Oderus || 34 *καθὰ καὶ πρὶν ἢ μεταβαλεῖν αὐτοὺς ὠνομάζοντο* exstirpat Oderus || 35 *τὸν θεράποντα* delet Oderus || 36 *κατὰ ταὐτὰ* Munckerus: *κατὰ ταῦτα* Xylander || 37 *ἀλλ' οὐχ ὅμοιον· ἥσσων γάρ ἐστιν ἱκανῶς τοῦ πελλοῦ* delet Oderus || 40 *ἐφίππῳ* corruptum; *ἵππῳ* Xylander ||

Mantissa observationum criticarum.

pg. 203, 1 *ἐκ ταύτης τῆς προφάσεως πόλεμος ἐγένετο Κουρῆσι καὶ Καλυδωνίοις. καὶ ὁ Μελέαργος εἰς τὸν πόλεμον οὐκ ἐξῄει, μεμφόμενος ὅτι αὐτῷ κατηράσατο ἡ μήτηρ διὰ τὸν τῶν ἀδελφῶν θάνατον. ἤδη δὲ τῶν Κουρήτων μελλόντων αἱρεῖν τὴν πόλιν ἔπεισε τὸν Μελέαργον ἡ γυνὴ Κλεοπάτρα τοῖς Καλυδωνίοις ἀμῦναι, ὁ δὲ ἀναστὰς ἐπὶ τὸν στρατὸν τῶν Κουρήτων καὶ αὐτὸς ἀποθνήσκει, τῆς μητρὸς ἐμπρησάσης τὸν παρὰ τῶν Μοιρῶν αὐτῇ δοθέντα δαλόν· ἐπέκλωσαν γὰρ ἐπὶ τοσοῦτον αὐτὸν ἔσεσθαι χρόνον, ἐφ' ὅσον ἂν ὁ δαλὸς διαμένῃ· ἀπέθανον δὲ καὶ οἱ ἄλλοι παῖδες Οἰνέως μαχόμενοι καὶ πένθος ἐπὶ Μελεάγρῳ μέγιστον ἐγένετο παρὰ Καλυδωνίοις.*

Verba *ἀπέθανον δὲ καὶ οἱ ἄλλοι παῖδες Οἰνέως μαχόμενοι* narrationis filum molestissime interrumpunt; cave tamen, ne prorsus ea cum Odero abicias. hoc ne faciamus, particula *καί* ante *αὐτὸς ἀποθνήσκει* impedit, quae aperte respondet alteri *καὶ* ante *οἱ ἄλλοι παῖδες Οἰνέως*. Quare haec verba pristinam suam sedem reliquisse concludamus necesse est. Rohdeus post *ἐκ ταύτης τῆς προφάσεως πόλεμος ἐγένετο Κουρῆσι καὶ Καλυδωνίοις* de fratribus Meleagri narrasse Antoninum putat. Fortasse autem cum hoc enuntiatum artius cum sequenti cohaerere videatur [*πόλεμος ἐγένετο Κουρῆσι καὶ Καλυδωνίοις· καὶ ὁ Μελέαγρος εἰς τὸν πόλεμον οὐκ ἐξῄει*] post *διὰ τὸν τῶν ἀδελφῶν θάνατον* similia olim de Meleagri fratribus legebantur, quae librarius non suo loco supplevit.

p. 203, 30 *Ποσειδῶν δὲ μηνίσας, ἐπεὶ κατέλυεν αὐτοῦ τὰς τιμάς, ἐποίησεν ὄρνιθα, ὃς ὀνομάζεται νῦν ἱέραξ.*

ὀνομάζεται ⟨*ἔτι*⟩ *νῦν* Oderus; malim: *ὀνομάζεται* ⟨*ἔτι καὶ*⟩ *νῦν*. Sic melius explicatur interitus vocularum *ἔτι καί*. cfr. 217, 12.

p. 206, 26 *Περίφας ἐγένετο ἐν τῇ Ἀττικῇ αὐτόχθων πρόσθεν ἢ φανῆναι Κέκροπα τὸν γῆς.*

Immo *τὸν Γῆς*; Hygin f. 48: Cecrops Terrae filius.

p. 207, 5 *Ζεὺς δὲ νεμεσήσας ἐβούλετο μὲν σύμπασαν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν κεραυνῷ συμφλέξαι, δεηθέντος δ' Ἀπόλλωνος μὴ αὐτὸν ἀπολέσθαι πανώλεθρον, ἐπεὶ περισσῶς αὐτὸν ἐτίμα, τοῦτο μὲν Ἀπόλλωνι δίδωσι, Ζεὺς δ' ἐλθὼν εἰς τὰ οἰκία τοῦ Περίφαντος καὶ καταλαβὼν ὁμιλοῦντα τῇ γυναικί, πιέσας ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ἐποίησεν ὄρνιθα αἰετόν . . . .*

Dele *Ζεύς* et scribe *τοῦτο μὲν Ἀπόλλωνι δίδωσιν, ἐλθὼν δ' εἰς τὰ οἰκία* coll. 214, 30 et 220, 29. Possis etiam Herodotea locutione: *τοῦτο μὲν Ἀπόλλωνι δίδωσιν, ὃ δ' ἐλθὼν* e. q. s.

p. 207, 20 *ἐπεὶ δὲ Αὐτονόῳ γῆν ἔχοντι πλείστην οὐδεὶς καρπὸς ἐφαίνετο καὶ ὀλιγωρίαν ἔργων, ἀλλ' ἔφερεν αὐτῷ σχοίνους ὁ χῶρος καὶ ἀκάνθας, ἀπ' αὐτῶν ὠνόμασε τοὺς παῖδας Ἄκανθον καὶ Σχοινέα καὶ Ἀκανθίδα καὶ τὸν πρεσβύτατον Ἐρῳδιόν, ἐπεὶ αὐτὸν ἠρώησεν ὁ χῶρος.*

Erodii igitur nomen a verbo *ἐρωέω* derivat Antoninus, de quo, ut verbo sat singulari, accuratius disputare operae videtur esse pretium. cfr. Buttmann, Lexilog, p. 70 sqq.; II p. 269. Volkmann, Comment. epic. p. 51. *ἐρωέω*, poetica vox, et intransitiva, quam vocamus, significatione et transitiva adhibetur ab Homero. Intransitive si adhibetur, aut absolute positum est, aut ita, ut genetivus ad verbi sensum accuratius explanandum accedat. Priore loco significationem habet aut fluendi (Il. I 303 = Od. XVI 441) aut recedendi (Il. XXIII 433 *ἠρώησαν ὀπίσσω*); altero id significat, quod Latini desistendi verbo exprimunt. (Il. XIII 776 = XIX 170 *ἐρωῆσαι πολέμοιο*; Il. XIV 101 *ἐρωῆσαι χάρμης*, ubi verba *ἐρωήσουσι δὲ χάρμης* opponuntur verbis *οὐ γὰρ Ἀχαιοὶ σχήσουσιν πόλεμον*; hymn. in Cer. hom. poeta 301 *αὐτὰρ ἐπεὶ τέλεσαν* (sc. templum deae) *καὶ ἐρώησαν καμάτοιο.*

Transitiva autem significatione semel tantum apud Hom. legitur; Il. XIII 57 *καὶ ἐσσύμενόν περ ἐρωήσαιτ' ἀπὸ νηῶν*: sensu retinendi vel repellendi.

Poetarum Alexandrinorum qui, quod saepe accidit, rariorem apud Homerum verbi significationem tanquam exquisitiorem adamarunt, princeps Callimachus bis (quatenus nobis videre licet) in usum suum hoc verbum convertit; frgm. 249 *θηρὸς ἐρωήσας ὀλοὸν κέρας*, ubi quid significet, iam inter antiquos exorta est dubitatio; deinde in hymn. IV, 133 de Péneo flumine aquas inhibente. Nicander, ut hic statim eum adiungam, semel tantum: Theriaca 115 *κακὸν αἶψά κεν ἡμετέρῃσιν ἐρωήσειας ἐφετμαῖς.* Theocritus ter; c. XXII, 173 *χεῖρας ἐρωήσουσι*, manus cohibebunt, cfr. Callim. hymn. IV, 133; c. XXIV, 99 de Tiresia sellam ‚removente‘: *φᾶ καὶ ἐρωήσας ἐλεφάντινον ᾤχετο δίφρον*; c. XIII, 73 *Ἡρακλέην δ' ἥρωες ἐκερτόμεον λιποναύταν οὕνεκεν ἠρώησε τριακοντάζυγον Ἀργώ.* Hoc loco [recte si traditum est,

quod addubitabat sine causa Morsbach, de dial. Theocrit. Bonn. 1874], cum enuntiatum causale accuratius explanet vocem *λιπο-ναύταν*, aperte significat: reliquit; sicut iam Scholiasta vetus explicavit: *ἠρώησεν ἀντὶ τοῦ κατέλιπεν, ἐξέφυγεν*. neque comparari debet haec locutio cum Homerica illa *ἐρωῆσαι πολέμοιο*, quacum contulit Buttmannus contendens idem fere esse ac si dixisset poeta: *οὕνεκεν ἠρώησε τριακονταζύγου Ἀργοῦς*.

His praemissis ad Antonini locum accedamus. Adnotavit Xylander ‚ad verbum *ἐρωῶ* refertur etymon, cuius varia significata apud Graecos est invenire: ego *αὐτόν* legi et *λειμῶνα* pro *χειμῶνα* reposui.' Respicienda mihi videntur inprimis verba: ‚ego *αὐτόν* legi'. Apparet enim in codice non scriptum fuisse *αὐτὸν*, sed nescio quid aliud. velut *αὐτο* (cum rasura). cfr. 205, 11 W.: *πολεμήσαντος γὰρ αὐτῷ*; codex praebet: *αὐτο*. 211, 28: *ἐπεὶ δὲ αὐτὴν κατεφράσθησαν*; cod. *αὐτη κατεφράσθησαν*; 210, 15: *καὶ αὐτῶν ἡ μὲν ἐγένετο νυκτερίς*; cod. *καὶ αὐτ. ἡ μὲν* . . . (ῶν)

Quae si recte se habent, num Antonini verba assecutus sit Xylander quaerendum est. Negavit Oderus: requirit *ἐπεὶ αὐτὸς ἠρώησεν τοῦ χώρου* vel *ἐπεὶ αὐτὸς ἠρώησεν τὸν χῶρον*. Quarum prior scriptura similibus Graecis exemplis, quantum video, probari nequit: prorsus aliena enim illa sunt ex Homero petita. Altera vero *αὐτὸς ἠρώησεν τὸν χῶρον* ad Theocriti exemplar formata id, quod dicere voluit debuitque Antoninus, exprimere nequit. Significant enim verba: reliquit agrum, abiit ex agro: significare ea vult Oder: agrum destituit, non excoluit. Ceterum verba ista *αὐτὸς ἠρώησεν τοῦ χώρου* vel *τὸν χῶρον* nequaquam de Erodio intellegenda sunt; de Autonoo patre sermo fiat necesse est, quod recte sensit Xylander.

Nuper G. Knaack (Wochenschr. für Klass. Philolog. 1890 p. 38) reposuit: *ἐπεὶ Αὐτόνοος ἠρώησε τὸν χῶρον*; quod commentum eis laborat, quae supra monuimus. Equidem Xylandrum verum vidisse censeo. Adhibuisse enim suspicor Boeum verbum *ἐρωεῖν* ex analogia synonymi verbi *ἐκλείπειν*. cfr. e. g. 223, 30 *καὶ αὐτὸν* (Battum in saxum conversum) *οὐκ ἐκλείπει κρύος οὐδὲ καῦμα*.

p. 208, 13 *καὶ οὐ γίνεται σύνεδρος οὗτος ὁ ἐρῳδιὸς* (i. e. ardea, quae *θεράπων* olim fuerat; cfr. 234, 29) *ἄνθῳ, καθάπερ οὐδ' ὁ ἄνθος τῷ ἐφίππῳ, ὅτι μέγιστα κακὰ ἔπαθεν ὁ Ἄνθος ὑπὸ τῶν ἵππων*.

Sunt qui verba *καθάπερ οὐδ᾽ ὁ ἄνθος τῷ ἐφίππῳ* e verborum contextu eiciant; sic vero totus loci conexus prorsus dissolvitur. Vellem enim antea quid verba *καὶ οὐ γίνεται σύνεδρος οὗτος ὁ ἐρῳδιὸς ἄνθῳ ὅτι μέγιστα κακὰ ἔπαθεν ὁ Ἄνθος ὑπὸ τῶν ἵππων* significarent annotassent. Verba quam maxime igitur sunt necessaria; quid tamen illud *τῷ ἐφίππῳ* sibi velit, plane nescio. Sensui satisfaciunt haec: *τὸν δὲ θεράποντα τὸν ὀπηδὸν τοῦ Ἄνθου κατὰ ταὐτὰ τῷ ἀδελφῷ τοῦ παιδὸς ἐποίησαν ἐρῳδιόν, ἀλλ᾽ οὐχ ὅμοιον· ἥσσων γάρ ἐστιν* (i. e. ardea, in quam servus mutatus erat) *ἱκανῶς τοῦ πελλοῦ. καὶ οὐ γίνεται σύνεδρος οὗτος ὁ ἐρῳδιὸς ἄνθῳ, καθάπερ οὐδ᾽ ὁ ἄνθος τῷ ἵππῳ,* [hoc ni fallor quod sequitur enuntiatum necessario flagitat; cfr. Aristot. H. A. IX, 1, 210, 25 Aubert et Wimmer *ἄνθος ἵππῳ πολέμιος*] *ὅτι μέγιστα κακὰ ἔπαθεν ὁ Ἄνθος ὑπὸ τῶν ἵππων· καὶ ἔτι νῦν ὅταν ἀκούσῃ φωνοῦντος ἵππου, φεύγει μιμούμενος ἅμα τὴν φωνήν.* Possis etiam *καθάπερ οὐδ᾽ ὁ ἄνθος <φίλος> τῷ ἵππῳ.*

p. 211, 1 *συντίθενται* (Polytechnus et Aëdon) *εἰς ἀλλήλους ὅπως ἂν τάχιον ἀνυσθῇ τὸ ἔργον, τούτῳ θεράπαινα παρὰ τοῦ ἑτέρου γένηται.*

Sic codex. Schaeferus: *συντίθενται εἰς ἀλλήλους ὅπως <ᾧ> ἂν τάχιον*; tu scribas: *ὅπως <ὁποτέρῳ> ἂν τάχιον ἀνυσθῇ τὸ ἔργον, τούτῳ* e. q. s.

p. 227, 27 *ὅτι θνητὴ τοῖς θεοῖς ἐξηπάτησε.*

Accusativum restituunt, ubi male se habet articulus. Malim *ὅτι θνητὴ οὖσα θεοὺς ἐξηπάτησε. Παράλληλον* locum habes 215, 7.

p. 229, 8 *τὸ μὲν ἀπὸ Τάραντος ἄχρι πρὸς τὴν ἐσχατιὰν τῆς Ἰταλίας ἐγένετο Μεσσαπίων, ἐν ᾗ πόλις ᾤκηται* (*ᾤκισται* Munckerus) *Βρεντέσιον. τὸ δὲ παρὰ τὴν ἐντὸς τοῦ Τάραντος ἐγένετο Πευκετίων. ἐνδοτέρω δὲ τούτου τῆς θαλάσσης ἐπέπλεον Δαύνιοι, τὸ δὲ σύμπαν ἔθνος ὠνόμασαν Ἰαπύγων.*

Verba *ἡ ἐντὸς τοῦ Τάραντος*, sicut ex sequentibus *ἐνδοτέρω τούτου* (sc. agri Peucetiorum) apparet, ipsorum Peucetiorum agros significant. Quod si verum est, tradita verba *τὸ δὲ παρὰ τὴν ἐντὸς τοῦ Τάραντος ἐγένετο Πευκετίων* sana esse nequeunt. O. Schneider correxit: *τὸ δὲ παρὰ ταύτην ἐντὸς τοῦ Τάραντος κ. τ. λ.* — fortasse audacius etiam scribendum *τὸ δὲ παρὰ τὴν χώραν ταύτην ἐντὸς τοῦ Τάραντος*; cfr. 233, 17 *Τάνταλον κατέβαλε καὶ περὶ αὐτὸν ὑπὲρ κεφαλῆς τὸν Σίπυλον* (sc. *ἔβαλε*; cfr. 227, 18).

In sequentibus quid verba *τῆς θαλάσσης ἐπέπλεον* significent, nescio; ac displicet Schneideri commentum: *ἐνδοτέρω δὲ τούτου τῆς θαλάσσης ἐπιπλέοντι.* Sensui sufficiunt: *ἐνδοτέρω δὲ τούτου τῆς θαλάσσης ἐφήπτοντο Δαύνιοι* vel *τῆς θαλάσσης ἐπεκράτησαν.*

p. 229, 17 *οἱ δὲ παῖδες ὅτι μὲν ἦν αὐτοῖς ἅμιλλα πρὸς δαίμονας ἠγνόουν, ἐχόρευον δ' οἷα πρὸς ὁμήλικας θνητάς, καὶ ὁ τρόπος αὐτοῖς τῆς ὀρχήσεως ἅτε ποιμένων ἄμουσος ἦν, ταῖς δὲ νύμφαις. πᾶν ὅσον ἢ πλεῖστον. ἐπέδωκεν εἰς κάλλος* **P.**

Kochius verba *ἢ πλεῖστον* in vincula coniecit; tu deleas particulam *ἤ*. cfr. Plutarch. d. lib. educand. 4: *τίς δ' ἀσθενὴς φύσις οὐ τοῖς γυμνασαμένοις καὶ καταθλήσασι πλεῖστον εἰς ἰσχὺν ἐπέδωκε*; Lucian. Prometh. 12: *ἐγὼ — ἀεὶ γάρ τι προβουλεύω ἐς τὸ κοινὸν καὶ σκοπῶ ὅπως αὐξηθήσεται μὲν τὰ τῶν θεῶν, ἐπιδώσει δὲ καὶ τἆλλα πάντα ἐς κόσμον καὶ κάλλος.*

p. 233, 6 *Ἡνίκα Ῥέα φοβουμένη Κρόνον κατέκρυψεν ἐν τῷ κευθμῶνι τῆς Κρήτης τὸν Δία, τότε αὐτὸν ἐξέθρεψεν Αἲξ νύμφη μαστὸν ὀρέγουσα. τὴν Αἶγα δὲ Ῥέας βουλῇ κύων χρύσεος ἐφύλαττεν. ἐπεὶ δὲ Ζεὺς Τιτῆνας ἐξελάσας τὸν Κρόνον ἀφείλετο τῆς ἀρχῆς, ἐποίησε τὴν μὲν Αἶγα μεταβαλὼν ἀθάνατον.*

At si nympha erat *Αἲξ* illa, immortalis fuit, nec opus erat verbis *ἐποίησε μεταβαλὼν ἀθάνατον.* cfr. 228, 14; 230, 20; 229, 16 sq. Quare deleas *νύμφην*: *ἐξέθρεψεν αἲξ [νύμφη] μαστὸν ὀρέγουσα.* Schol. Arat. v. 161: *τὴν δὲ Ἀμαλθείαν αἶγα Νίκανδρος Διὸς τροφόν φησι.*

p. 236, 32 . . . . . hiat oratio. Sententiae videntur satisfacere: *καταλαβοῦσα δ' αὐτὸν ἐχόμενον ὑπ' ἀτεχνίας ὑπισχνεῖτο <παύσειν> καὶ διδάξειν ὅντινα τρόπον αὐτῷ γένοιντο παῖδες.*

III.

De indicibus Antonini fabulis
in cod. P adscriptis epimetrum.

Testium indices fabulis Antoninianis in codice P adscriptos ab ipso libelli auctore alienos esse Hercherus Rohdeusque tam luculenter demonstrarunt, ut dubitationi nullus omnino relictus sit locus.

Unde tamen si quis nullam eorum esse fidem efficiendum putaret, calidius profecto is iudicaret quam verius. Dignos quibus confidamus eos esse inprimis sigillum ὂ evincit, ad quattuor fabulas (6; 34; 36; 37) adscriptum; de quo vide Hercherum in Herm. v. XII p. 307.

Pro certo igitur affirmari potest apud scriptores allatos historiolam si non eandem omni ex parte atque Antoninianam, at tamen similem olim exstitisse.

Neque opinor incredibile, immo quam maxime est verisimile Corinnam utpote Boeotia e gente ortam (*Θηβαία ἢ Ταναγραία*, Suidas) in primo *Γεροίων**) de fortibus popularibus suis, Metiocha Menippaque, cecinisse (fab. 25).

Similiter Menecrates *ἐν Λυκιακοῖς* narrasse censendus est, quomodo superbi Lyciae agricolae a Latona punirentur (fab. 35). Ad fabulam autem vigesimam, ubi quid Clini e Hyperboreis reverso acciderit exponitur, cum adnotetur narrasse Simiam *ἐν Ἀπόλλωνι*, hoc cur addubitemus non video causam, cum praesertim traditum habeamus egisse carmine illo poetam de Semicanibus, quibuscum saepius Hyperborei coniuncti commemorantur. cfr. Steph. Byzant. *Ἡμίκυνες, ἔθνος οὐ πόρρω Μασσαγετῶν καὶ Ὑπερβορέων. Σιμίας* (recte additum a Salmasio) *ἐν Ἀπόλλωνι* (secuntur versus quinque) *καὶ Ἡσίοδος.*

Tzetzes, Chil. VII 693 *περὶ τῶν Ἡμικύνων δὲ, τῶν καὶ Κυνοκεφάλων, Σιμμίας ἐν Ἀπόλλωνι και' ἔπος οὕτω γράφει.* e. q. s.**)

*) cod. ΕΤΕΡΟΙΩΝ, corr. Hercherus l. l.

**) De Apolline Simieo cfr. nunc G. Knaak, Hermae XXV, 457 sq.

Re vera autem simile argumentum atque Antoninianum apud scriptores memoratos tractatum esse ex Ant. fab. XXVI effici potest. narratur de Hyla. Herculis comite, a nymphis in aquam deiecto, quam fabulam in quarto Nicandri Metamorphoseon exstitisse scholiasta adnotavit. quocum cfr. Apollon. Rhodii scholiastes 1, 1236: *καὶ Νίκανδρος ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ἑτεροιουμένων ὑπὸ πασῶν φησιν αὐτὸν* (sc. *Ὕλαν*) *ἁρπαγῆναι νυμφῶν· ὁ δὲ Ἀπολλώνιος ὑπὸ μιᾶς*. Consentit igitur Liberalis. vides enim Hylam Antoninianum non a tribus (sic Theocritus 13, 45 *Εὐνείκα καὶ Μαλὶς ἔαρ θ' ὁρόωσα Νύχεια*) vel una nympha (sicut apud Apollonium l. l., Valerium Flaccum 3, 562) in aquam detrahi, sed a nymphis.

Quod in libri numero dissentiunt, errori haud dubie vertendum est Antonini scholiastae fontis sui lectionem *δευτέρῳ* neglegenter rescribenti *ἐν δ'*.*)

Paulo aliter res se habet in fab. XVI. Agitur de pugnis continuis Pygmaeorum cum femina illa in gruem mutata; provocatur ad Boei ornithogoniam. Eandem fabulam etiam Athenaeus nobis enarrat e Boeo eam desumptam esse diserte affirmans (IX, 393 e). femina autem, quae mutatur, apud eum *Γεράνα* est (sicut apud Aelianum, N. A. XV, 29), non *Οἰνόη*. Quare si fides habenda est Athenaeo, quam cur ei denegemus causam video nullam, sequitur, non ad Boeum redire Antonini fabulam, sed ad similem fontem. Quod in aliis quoque fabulis accidisse vel accidere potuisse quis est, qui neget?

Quae cum ita sint, hoc saltem (quod magni profecto nobis est momenti) pro certo est dicendum indices, cum non ab ipso auctore, sed a scholiastis sint additi, historiolarum fontes ostendere, non ipsius Antonini.

Qui indices accuratius si considerantur, in duas facile discedunt partes, altera eorum, qui ad Boeum Nicandrumque (sive solos sive cum aliis coniunctos) provocant, altera eorum, qui horum utrumque omittunt.

Ad priores quod attinet, negari vix poterit nomina Nicandri Boeique tam saepe repetita ad eam nos perducere sententiam, ut ipsius Antonini fontem detectum esse censeamus. Etenim si modo fidem habemus grammatici illius diligentiae (nec est pro-

*) Quod alibi quoque accidit. cfr. Comment. philol. in honorem G. Curtii p. 195.

fecto, cur non habeamus), magis quam mirum esset, opinor, examinantem grammaticum tam saepe apud Nicandrum Boeumque eandem vel similem historiolam scriptam invenisse, nisi ipsius Antonini fontem interdum detexisset. cfr. inprimis E. Rohde, Griech. Rom. p. 117.

Adhibitum autem esse ab Antonino Nicandrum, quamvis pro certo affirmari nequeat, probabile tamen opinor fiet ex eis, quae sequuntur. Iterum de fab. 26 agendum est, de qua modo diximus. Ibi quae narrantur ad *ἀρχέτυπον* recedunt haud paucis a volgaribus eiusdem argumenti fabulis distans. Praecipuae autem discrepantiae hae sunt:

1) Hylas filius est Ceycis*) [inde restituit schol. vet. Theocriteum 13, 7 Hemsterhusius: *τὸν Ὕλαν Σωκράτης υἱὸν Ἡρακλέους φησίν. Ἀπολλώνιος δὲ ὁ Ῥόδιος Θειοδάμαντος, <Νίκανδρος> δὲ Κήϋκος. Εὐφορίων δὲ Πολυφήμου τοῦ Ποσειδῶνος ἐρώμενον*, ubi vulgo *Φιλοδάμου καὶ Κύηκος* legebatur].

2) Hercules dux est Argonautarum.**) Quare cum sciamus Nicandrum de Hyla narravisse eumque a nymphis in aquam deiectum induxisse, minime videtur temerarium suspicari cetera quoque redire ad Nicandrum. cfr. etiam, qui Nicandrum sapit, finem fabulae: *Ὕλᾳ δὲ θύουσιν ἄχρι νῦν παρὰ τὴν κρήνην οἱ ἐπιχώριοι καὶ αὐτὸν ἐξ ὀνόματος εἰς τρὶς ὁ ἱερεὺς φωνεῖ καὶ εἰς τρὶς ἀμείβεται πρὸς αὐτὸν ἠχώ.*

Eodem modo, quae valent de Nicandro, valebunt in universum etiam de Boeo, licet Antoninus in fabula XVI non ad hunc scriptorem refugerit, sed ad similem quendam fontem.

Et ad unum eundemque hominem referendas esse narrationes, quae Boeo vindicantur, evadit si quid video ex proprietate quadam plurimis earum propria; adnotatur enim fere

---

*) Respiciendum quod tradit schol. Laur. Apoll. Rhod. 1, 1289: Ἡσίοδος ἐν τῷ Κήυκος γάμῳ ἐκβάντα φησὶν αὐτὸν (sc. Herculem) ἐφ' ὕδατος ζήτησιν τῆς Μαγνησίας περὶ τὰς ἀπὸ τῆς ἀφέσεως αὐτοῦ Ἀφετὰς καλουμένας ἀπολειφθῆναι; nihil tamen huc facere apparet.

**) Sic etiam Dionysius Scytobrachion teste Apollodoro 1, 9, 19 (cfr. Bethe, Quaest. Diodor. Mythograph. p. 11). — Idem narrat Diodorus IV 41, 3 ex ipso nimirum Dionysio. Sed de Hyla nihil narraverat hic mythographus. cfr. Schol. Ap. Rhod. 1, 1289: Διονύσιος δὲ ὁ Μιτυληναῖος συμπεπλευκέναι φησὶ τὸν ἥρωα τοῖς ἀριστεῦσιν ἕως Κόλχων καὶ ἐν τοῖς περὶ Μήδειαν συμπεπραχέναι τῷ Ἰάσονι. Diodorus quoque de Hyla tacet.

semper (omittitur in fabul. XVI), quae aves *αἴσιοι* sint generi humano, quaeve non sint.

Quodsi igitur suspicari debemus, redire in universum eas fabulas, ubi solus Nicander vel Boeus inducitur, ad utrumque scriptorem, quomodo res se habeat, cum plures auctores adferuntur, paucis consideremus.

Oderus has quoque ex Boeo Nicandroque haustas putat; huic accedam sententiae, si modo quae supra dicta sunt, valere concedis; quamvis quo nititur ille argumentum admodum infirmum sit. Censet enim Nicandrum Boeumque propterea primum habere his in indicibus locum, quia ex his desumptam esse historiolam indicare voluit scholiastes. Oder, l. l. p. 49.

Quod mihi verum non videtur. Etenim si ipse grammaticus sciebat Nicandrum vel Boeum fontem esse Antonini, cur alios adscribere opus erat? Et hos si addidisse eum censemus, abstrusae eruditionis gloriam captantem, cur tacuit Graeculus ille in fab. II de Meleagro, XXVII de Iphigenia, XXX de Byblide?

Adde quod si sciebat fab. XXIII (de Batto) desumptam esse ex Nicandro, infelicissime locutum virum istum non negabis. Et si unus idemque fuit ille, qui Parthenii narrationes illustravit et is, qui Antonini indices apposuit, (quam sententiam haud invitus amplecteris, cum respicias sigillum *ὁ* eodem modo in utroque exstans; cfr. Rohde, Gr. Rom. p. 117, cui assentiuntur G. Knaak, Anal. Alex.-Roman. p. 5 et E. Oder p. 48 saep.), non dubium videtur, quin hic quoque similem haberemus locutionem, quam invenimus in scholio ad Parthenii fab. IX apposito: *περὶ Πολυκρίτης. Ἡ ἱστορία αὕτη ἐλήφθη ἐκ τῆς α´ Ἀνδρίσκου Ναξιακῶν· γράφει περὶ αὐτῆς καὶ Θεόφραστος ἐν τῷ δ´ τῶν πρὸς τοὺς καιρούς.* Ipse autem sibi obloquitur Oderus in fab. XXXV *Βουκόλοι* | *Ἱστορεῖ Μενεκράτης Ξάνθιος Λυκιακοῖς καὶ Νίκανδρος.* Hic e Menecrate desumptam esse fabellam concludere debebat, quia altero loco Nicandri nomen positum est. Nihilominus hanc quoque Nicandro tribuit p. 49 adnot. 5.

Sed id ipsum, quod nunquam Nicander sic ut testis adfertur, probabile reddit, alteram nos hic deprehendere manum, diversam ab ea, quae adscripserit: *ἱστορεῖ Μενεκράτης Ξάνθιος Λυκιακοῖς.*

Neque dubito quin cum ceteri, ubi plures adferuntur auctores, indices, tum locupletissimus ille ad narrationem XXIII

appositus: *Ἱστορεῖ Νίκανδρος ἑτεροιουμένων α΄ καὶ Ἡσίοδος ἐν μεγάλαις Ἠοίαις καὶ Διδύμαρχος μεταμορφώσεων γ΄ καὶ Ἀντίγονος ἐν ταῖς ἀλλοιώσεσι καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος ἐν ἐπιγράμμασιν, ὥς φησι Πάμφιλος ἐν α΄*: in duas discernendi sint partes.

Sic demum cur Boeus vel Nicander primum obtineat locum clare elucet.

Haec vero si recte se habent, alter scholiasta hausisse videtur ex Pamphili Prato (librorum enim a Suida grammatico*) illi tributorum nullum magis huic loco convenire post Fridericum Jacobs**) statuit Oder); unde prior hauserit accurate dicere nequimus.

Eis autem in fabulis, ubi omissis Nicandro Boeoque ad alios provocatur scriptores (f. XXXIII de Alcmena: *Ἱστορεῖ Φερεκύδης*; f. XXXIX de Arceophontis morte: *Ἱστορεῖ Ἑρμησιάναξ Λεοντίου β΄*), cum semel tantum unusquisque commemoretur, non habemus quo statuere possimus hos scriptores ab Antonino adhibitos esse. Atque etiamsi cui non ita credibile videtur usum esse Antoninum Pherecyde, tamen adhiberi potuisse Hermesianactis Leontium pro certo affirmari potest.

Fabularum *ἀδεσποτῶν*, quae vocantur (VI; XIV; XXXIV; XXXVI; XXXVII; XL; XLI) tam similes sunt pleraeque tota dispositione indoleque fabulis Nicandro vel Boeo tributis, ut alteri horum iam a prioribus viris doctis adscriptae sint. Accuratius hac de re scripsit Oder p. 51.

Cur desint hic indices, nescimus; cur deesse possint, multa excogitari possunt probabilia, certum nihil.

---

*) Πάμφιλος Ἀλεξανδρεὺς γραμματικὸς Ἀριστάρχειος, ἔγραψε λειμῶνα (ἔστι δὲ ποικίλων περιοχή), περὶ γλωσσῶν ἤτοι λέξεων βιβλία ϙε΄ (ἔστι δὲ ἀπὸ τοῦ ε΄ στοιχείου ἕως τοῦ ω΄. τὰ γὰρ ἀπὸ τοῦ α΄ μέχρι τοῦ δ΄ Ζωπυρίων ἐπεποιήκει), εἰς τὰ Νικάνδρου ἀνεξήγητα, καὶ τὰ καλούμενα Ὀπικὰ, τέχνην κριτικὴν καὶ ἄλλα πλεῖστα γραμματικά.

**) Vide Jacobsium in praefatione libelli: Des Anton. Verwandlungen, qui prodiit Stuttgart. 1825.

TYPOS CURAVIT FR. P. DATTERER, DR. PHIL.